

PRIMLJENO: 02-09-2020			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Rедни број	Број прилога
03/1-50-18	1760	/20	

Na osnovu člana 24. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 06/13, 19/16, 83/17) i člana 62. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 22/03), Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine dostavlja

IZVJEŠTAJ O RADU MINISTARSTVA ODBRANE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2019. GODINU

I UVODNE NAPOMENE

Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Ministarstvo odbrane BiH) osnovano je Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12 i 06/13) i Zakonom o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08).

Shodno definiranim nadležnostima, donesen je Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva odbrane BiH, uz naknadno utvrđene izmjene i dopune, kojim su propisane nadležnosti, način rukovođenja i sistematizacija radnih mesta u Ministarstvu odbrane BiH.

Težište rada Ministarstva odbrane BiH u 2019. godini bilo je usmjereni na realizaciju:

- Programskih aktivnosti, poslova i zadataka iz nadležnosti Ministarstva odbrane BiH, kao organa uprave Bosne i Hercegovine;
- Aktivnosti saradnje i ispunjavanje obaveza MO i OSBiH po dostavljenim dokumentima BiH NATO-u.

Aktivnosti Ministarstva odbrane BiH su realizirane u saradnji sa svim institucijama Bosne i Hercegovine i uz stručnu podršku NATO štaba u Sarajevu i EUFOR-a.

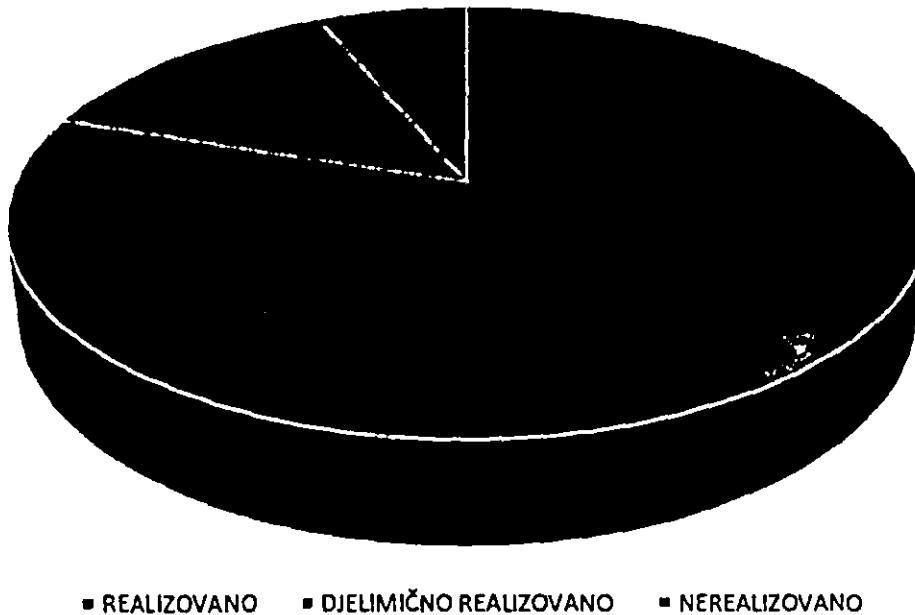
II REZULTATI RADA

1. Izvršenje Programa rada Ministarstva odbrane BiH za 2019. godinu

Programom rada Ministarstva odbrane BiH za 2019. godinu utvrđeno je 141 aktivnost koje su svrstane u 19 projekata i tri programa koji podržavaju tri specifična cilja. Realizacija aktivnosti ilustrirana je u tabeli i dijagramu koji slijede:

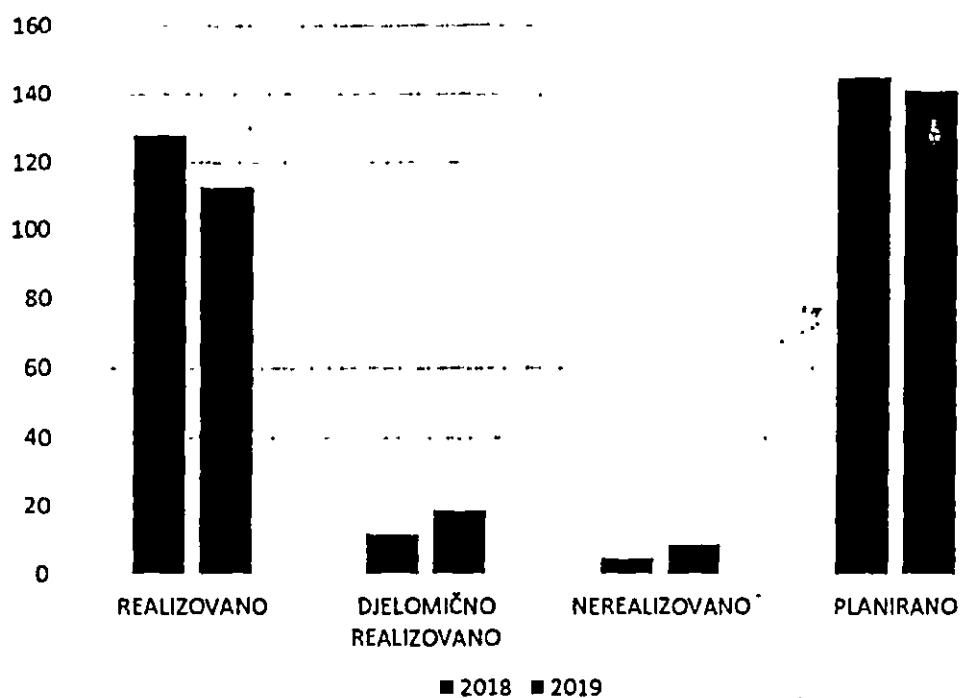
PLANIRANO	REALIZIRANO	DJELIMIČNO	NEREALIZIRANO
141	113	19	9

Tabela 1: Pregled realizacije programskih aktivnosti

Dijagram 1: Realizacija programske aktivnosti

Stepen realizacije programa rada u 2019. godini je 80,14 %, što je za 8,14 % niže u odnosu na 2018. godinu, u kojoj je stepen realizacije iznosio 88,28 %. Na okolnosti (privremeno finansiranje) koje su uzrokovale niži procenat realizacije MO BiH nije se moglo uticati. U sljedećem dijagramu ilustrirana je uporedba realizacije programske aktivnosti u zadnje dvije godine:

Dijagram 2: Uporedni prikaz realizacije programa rada

2. Metodologija upravljanja procesima u Ministarstvu odbrane BiH

Upravljanje procesima u Ministarstvu odbrane BiH, tokom 2019. godine, odvijalo se kroz aktivnosti Stručnog kolegija i koordinaciju rada Ministarstva odbrane BiH. U sklopu ovih aktivnosti, razmatrana su načelna i druga pitanja iz nadležnosti i definirani zaključci, mišljenja i prijedlozi Ministrici i zamjenicima ministra, o realizaciji konkretnih obaveza, zadataka i aktivnosti iz zakonske nadležnosti.

2.1. Aktivnosti Stručnog kolegija Ministarstva odbrane BiH

Stručni kolegij Ministarstva odbrane BiH u 2019. godini je održao četiri sjednice. Na sjednicama Stručnog kolegija raspravljano je više tema koje su od značaja za organizaciju i funkcioniranje institucija odbrane BiH, kao što su:

- Stanje u OS BiH;
- Proces prijema i unaprjeđenja oficira u OS BiH;
- Razmatranje i usvajanje dokumenata u sistemu odbrane;
- Planovi potreba i nabavke i njihova realizacija;
- Razmatranje informacije o aspektima privremenog finansiranja uključujući i projekciju finansijskog poslovanja do kraja 2019.godine.
- Realizacija zaključaka sa sjednica Predsjedništva BiH;
- Realizacija zaključaka VM BiH;
- Razmatranje informacija o ustupljenim resursima OS BiH civilnim organima
- Programi, planovi i izvještaji o radu MO BiH;
- Realizacija nalaza Ureda za reviziju i druga važna pitanja u sistemu odbrane.

2.2. Aktivnosti koordinacije rada Ministarstva odbrane BiH

Sastanci koordinacije rada Ministarstva odbrane, kojima predsjedava sekretar ministarstva, uz participaciju pomoćnika ministra i zamjenika načelnika Zajedničkog štaba za operacije, te zamjenika načelnika Zajedničkog štaba za resurse, važan su sadržaj u ostvarivanju nadležnosti Ministarstva odbrane. U toku 2019. godine, održano je 9 (devet) sastanaka koordinacije na kojima su se prioritetsno razmatrala pitanja i zauzimani stavovi u vezi:

- Usaglašavanja prijedloga za Program rada Vijeća ministara BiH i dinamike realizacije programskih aktivnosti;
- Realizacije obaveza Ministarstva odbrane BiH prema institucijama BiH (Parlamentarna skupština BiH, Zajednička komisija za odbranu i sigurnost BiH, Predsjedništvo BiH i Vijeće ministara BiH), kroz pripremu materijala za razmatranje;
- Realizacija Integralnog akcijskog plana za otklanjanje nedostataka po osnovu Ureda za reviziju institucija BiH;
- Analize realizacije obaveza i razmjena informacija o aktivnostima organizacijskih jedinica radi međusobne koordinacije.

3. Konceptualno-pravni okvir

Tokom 2019. godine nastavljena je realizacija planova prve faze implementacije dokumenata „Pregled odbrane“ i „Plan razvoja i modernizacije OS BiH 2017. - 2027.“.

Pored konceptualnog, Ministarstvo odbrane BiH je tokom 2019. godine pažnju posvetilo sistemskom okviru za efikasno funkcioniranje institucija odbrane, što je prezentirano kroz sadržaje koji slijede:

Izrađeno i odobreno:

- Politika rodne ravnopravnosti u MO i OS BiH;
- Pravilnik o profesionalnom razvoju i upravljanju karijerom vojnih lica u MO i OS BiH;
- Pravilnik o sistemu klasifikacije u MO i OS BiH;
- Pravilnik o školovanju kadeta i vojnih stipendista;
- Pravilnik o školovanju i usavršavanju PVL u MO i OS BiH;
- Pravilnik o izmjenama Pravilnika za ocjenu zdravstvene sposobnosti za vojnu službu („Službeni glasnik BiH“, broj 42/17) objavljen u „Službenom glasniku BiH“ broj 3/19;
- Pravilnik o izmjeni i dopuni Pravilnika o vojnim letačima i letačkoj službi u MO i OSBiH
- Izrada Strateškog plana rada Jedinice interne revizije 2019-2021.g. na osnovu uspostavljenog Finansijskog upravljanja i kontrole u organizacionim cjelinama MO i ZŠOS BiH, te ostalih relevantnih procjena rizika po pojedinim sistemima i procesima;
- Izrađen je i usvojen koncept MOBiH-CERT –a;
- Uputstvo o dodjeli nacionalnih nomenklaturalnih brojeva materijalnim sredstvima u MO i OS BiH;
- Uputstvo o postupku i procedurama za rashodovanje MS-a u MO i OS BiH sa kriterijima za ocjenu upotrebljivosti MS-a;
- Uputstva o proceduri izrade pravnih propisa i dokumenata sistema odbrane;
- Smjernice za izradu Politike i Pravilnika za primjenu naučnoistraživačkog rada;
- Učešće u izradi dokumenta „Program Reformi“;

U postupku izrade, u prednacrtnoj, nacrtnoj i fazi konsultacija:

- Pravilnik o kontroli kvaliteta logističkih usluga u MO i OS BiH (priјedlog na lektorisanju);
- Pravilnik o standardizaciji u MO i OS BiH (faza Nacrt);
- Pravilnik o upravljanju sajber sigurnosnim rizicima u komunikacijsko-informacionim mrežama i sistemima MO i OS BiH;
- Pravilnik o radu Tima Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine za odgovor na računarske incidente – MOBiH-CERT;
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji MÓ BiH;
- Pravilnik o vojnoj disciplini;
- Pravilnik o nadoknadi štete;
- Politika standardizacije;
- Politika nomenklature;
- Pravilnik o upotrebni zrakoplova OS BiH;
- Pravilnik o izmjeni i dopuni pravilnika o vojnim letačima i letačkoj službi u MO i OS BiH;

4. Politika i planovi

Aktivnosti u okviru ove funkcionalne oblasti, u toku 2019. godine, se ogledaju kroz naredne sadržaje.

4.1. Podrška i pomoć civilnim organima

Tokom 2019. godine realizirane su značajne aktivnosti pomoći civilnim organima na teritoriji BiH, kroz:

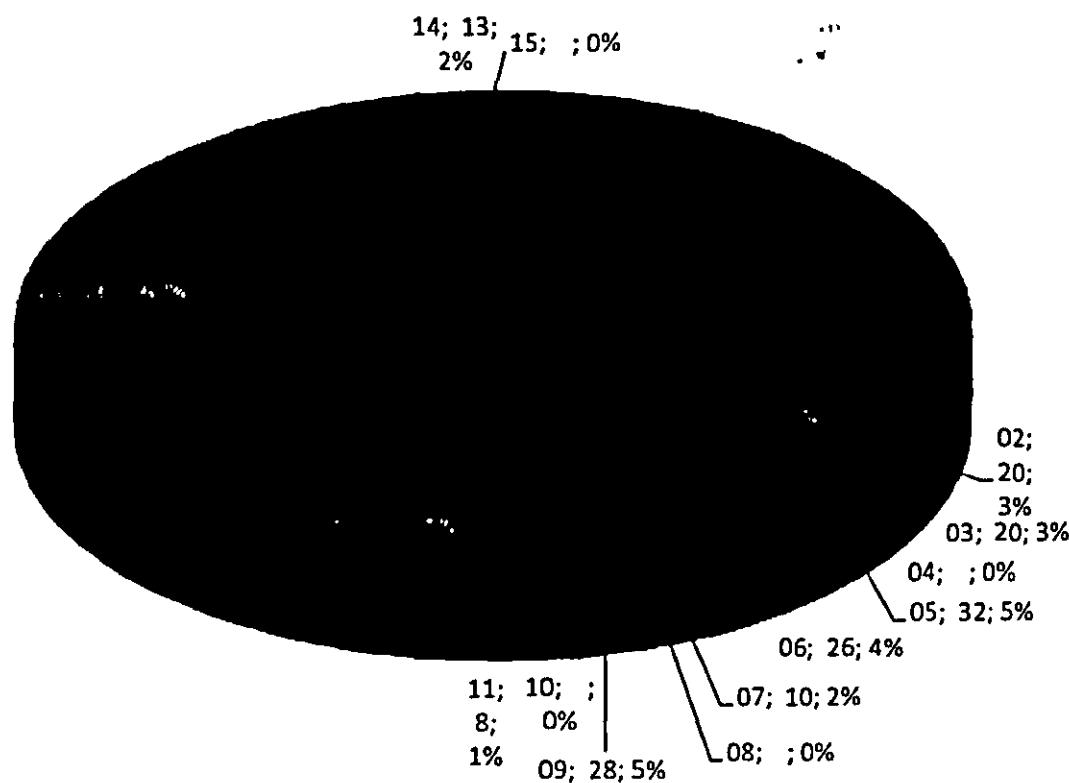
- Vojnu pomoć u prirodnim i drugim nesrećama;
- Deminiranje;

- Koordinaciju aktivnosti civilno-vojne saradnje u oblasti zrakoplovstva sa civilnim strukturama u BiH, EUROCONTROL-om i NATO-om;
- Odobreno 622 aktivnosti pružanja pomoći civilnim organima u BiH kroz angažiranje OS BiH u izgradnji i obnovi infrastrukture, te kroz ustupanje na privremeno korištenje objekata i MTS OS BiH civilnim strukturama iz vladinog i nevladinog sektora;
- Podrška ceremonijalnim i svečanim aktivnostima institucija vlasti;
- Podrška u obuci sa helikopterima OS BiH sigurnosnim agencijama BiH;
- Saradnja sa predstavnicima medunarodne zajednice u BiH i predstavnicima drugih država u pogledu podrške njihovim aktivnostima;
- Saradnja sa predstavnicima NATO-a u BiH i predstavnicima zemalja članica NATO-a, u cilju izgradnje kapaciteta u oblasti vojne pomoći civilnim organima, te vladinim i nevladinim organizacijama u širokom spektru funkcija;
- Održavanje MEDEVAC sposobnosti i realiziranje konkretnih aktivnosti pomoći helikopterima OS BiH;
- Planirane i realizirane aktivnosti obuke i vježbi združenih civilno vojnih struktura u oblasti civilno vojne saradnje;
- Ostalu pomoć civilnim organima vlasti u Bosni i Hercegovini i opću civilno vojnu saradnju (udruženja građana, sportska društva itd.).

Pregled realizacije zahtjeva, vrste pomoći, angažiranih resursa, korisnika pomoći i teritorijalne zastupljenosti pomoći, prikazane su u tabelama i dijagramima kako slijedi:

1.	Institucije vlasti BiH	188	166	22	
2.	Policijske snage	23	20	3	
3.	Obrazovne ustanove	22	20	2	
4.	Zdravstvene ustanove				
5.	Crkve i vjerske zajednice	36	32	4	
6.	Međunarodne organizacije u BiH	26	26		
7.	Javna preduzeća	16	10	6	
8.	Kompanije	2		2	
9.	Sportska udruženja i klubovi	42	28	14	
10.	Vatrogasna društva		...		
11.	Kulturno umjetnička društva	8	8		
12.	NVO i Udruženja građana	69	52	17	
13.	Boračka udruženja i veterani	250	247	3	
14.	Građani - fizička lica	14	13	1	
15.	Ostalo				
UKUPNO		696	622	74	

Tabela 2: Pregled aktivnosti civilno-vojne saradnje

Dijagram 3: Pregled korisnika pomoći

4.2. Pomoć u reagiranju na prirodne i druge katastrofe i nesreće

Aktivnosti i obim angažmana resursa OS BiH u pružanju pomoći civilnim organima u slučaju prirodnih i drugih katastrofa i nesreća tokom 2019. godine, prezentirani su u tabeli koja slijedi:

RB	AKTIVNOST	OPĆINA	DRŽAVNI ORGAN	ANGAŽIRANA MJEJSTROVINA	P/G-DS (LITARA)
1.		Glamoč		2 i/m mašina UJT-160 VviM	432
2.	Pružanje pomoći civilnim organima u slučaju prirodnih i drugih katastrofa i nesreća	Livno		3 VviM (vučni voz inž.mašina) 1kom, i/m utovarivač 1kom,	792
3.		Brod, Derventa	2019.godine	5 VviM (vučni voz inženjerijskih mašina) 1kom,i/m dozer 1kom, (Brod 725 p/g D5) VviM (vučni voz inženjerijskih	955

				mašina) 1 kom, i/m dozer 1 kom, (Derventa 230 p/g D5)	
4.	Prijedor	30	1 m/v DAF,	. .	301
5.	Derventa	40	2 m/v DAF,	. .	50
UKUPNO					2530

Tabela 3: Pregled angažiranja resursa OS BiH u slučaju prirodnih i drugih katastrofa i nesreća

Ostvareni troškovi tokom realizacije prezentiranih aktivnosti prikazani su u tabeli koja slijedi:

NRB SIP	OPIS	BR. OSR KOMADA	HRVATSKA CEN. (KOMADA)	UKUPNO CEN. (KOMADA)
1.	Pogonsko gorivo (litara)	2530	2,30	5819
2.	Suhi dnevni obrok (broj angažiranog personala)	80	15	1200
3.	Topli obrok (broj angažiranog personala)	80	6	480
4.	Dnevnice (broj angažiranog personala)	80	25	2000
5.	Flaširana voda (litara)	320	0,5	160
UKUPNO				9359

Tabela 4: Pregled ostvarenih troškova

Tokom 2019. godine, kroz 6 (šest) različitih aktivnosti angažovani su helikopteri za potrebe pružanje vojne pomoći civilnim organima, te je za ove potrebe ukupno realizovano 23,9 sata naleta.

- Izvršena 1 operacija MEZP (medicinska evakuacija zračnim putem) civilnih lica sa ukupno ostvarenim 1,9 sati naleta i to na relaciji Trebinje-Sarajevu.
- Pored evakuacija vršena su i MEDEVAC dežurstva (pripravnosti) za potrebe drugih jedinica OS BiH (brTP, FUCZ na poslovima deminiranje) i civilnih subjekata tokom sportske manifestacije ULTRA TRAIL Jahorina.
- Gašenje požara u rejonima Opština: Drvar, Konjic (Glavatičeve), Pale i Trnovo sa ukupno ostvarenih 20,7 sati naleta, te ukupno 109 izbačenih vedara vode.

4.3. Pomoć u procesu deminiranja

Tokom 2019. godine, OS BiH su deminirale površinu od 3 220 504 m² ili 107,2 % od planirane 3 009 447 m².

Pregled realizacije plana deminiranja za 2019. godinu, broj deminerskih projekata, angažiranje resursa u akcijama deminiranja, kao i uporedni pokazatelji deminiranja u posljednjih pet godina, prikazani su u tabelama i dijagramima koji slijede:

PLANIRANA POKLJUČNA PLOŠAD (m ²)	DEMINIRANA PLOŠAD (m ²)	PROCENTUALNI (%)
3 009 447	3 220 504	107,2

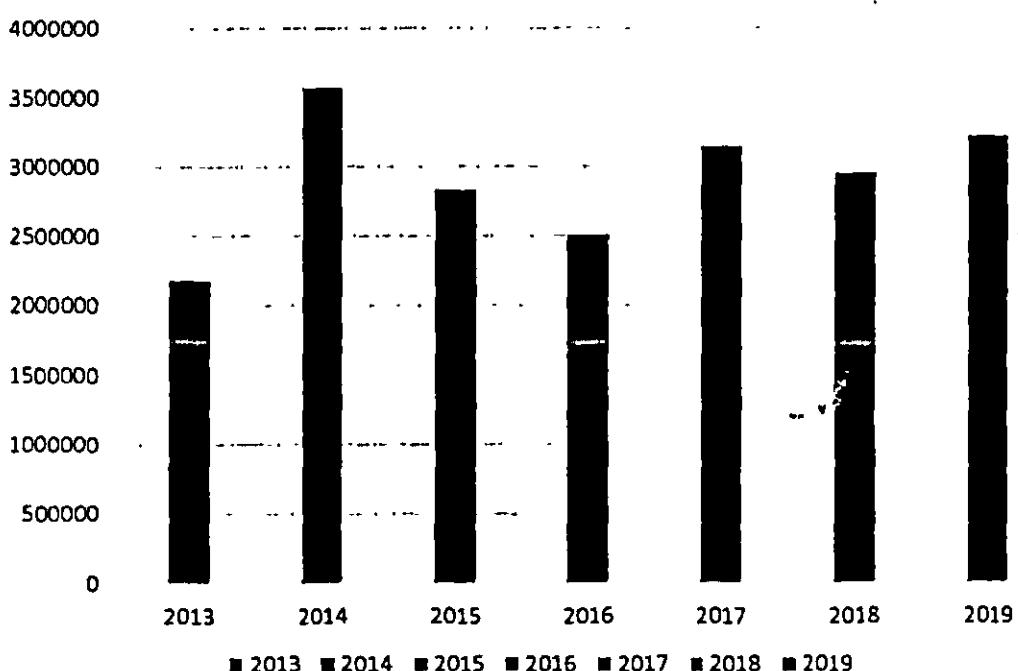
Tabela 5: Realizacija plana deminiranja

PERSONALNI RESURSI		MATERIALNI RESURSI			
Manuelna deminerska odjeljenja	Mašinska odjeljenja	Timovi sa psima za otkrivanje eksploziva	Maštine za standardno uznemiravanje zemljišta	Maštine za uklanjanje otpada	Psi za otkrivanje eksploziva
34	6	8	4	1	18

Tabela 6: Angažirani resursi u operacijama deminiranja

Godina	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Rezultati u m ²	2 190 106	3 576 318	2 839 491	2 512 048	3 147 747	2 951 072	3 220 504

Tabela 7: Uporedni pregled realizacije deminiranja

Dijagram 4: Uporedni prikaz realizacije deminiranja

Tokom 2019. godine, Oružane snage BiH su bile angažirane na više aktivnosti koje se odnose na postupanje sa NUS-om, i to:

- Podrška realizaciji plana uništavanja MiMES, koje provodi firma „Sterling“, metodom otvorene detonacije i spaljivanjem u peći, gdje je angažovano 5 pripadnika čete NUS/dembat;
- Na verifikaciji uništavanja MiMES-a, koju provode posebno oformljeni timovi za verifikaciju metoda otvorena detonacija i spljivanje bila su angažovana 4 pripadnika čete NUS/dembat.
- U prvih 11 mjeseci tekuće godine ukupno je uništeno 456 tona MiMES-a. Uništavanje predmetnih sredstava provodi firma “Sterling” uz podršku gore pomenutih timova čete NUS/dembat.

- Angažovanje EOD timova u podršci realizacije kvalifikacijskih bojevih gađanja 4., 5. i 6. pbr kroz vježbe DO i SEL-1 ocjenjivanja. Tokom aktivnosti KBG uništeni su projektili koji se nisu aktivirali na cilju ili koji su identificirani kao nesigurni za ispaljenje.
- Angažovanje EOD timova na uklanjanju pronađenog NUS-a na vojnim lokacijama.
- Provodenje realizacije uništavanja eksplozivnih sredstava na osnovu Naredbe suda BiH i Odluke MO BiH angažovanjem EOD timova.
- Učestvovanje tehničara NUS-a na demilitarizaciji delaborisanih elemenata u "TROM" Doboju i "PRETIS" Vogošća.

4.4. Pomoć u inžinjerijskim radovima

Tokom 2019. godine ostvareni su značajni rezultati pomoći civilnim strukturama u inžinjerijskim radovima i drugim infrastrukturnim aktivnostima. Kao primjer ovih napora, na sljedećoj tabeli su prezentirane aktivnosti u kojima je učestvovala inžinjerija OS BiH i ostvareni učinci:

R B	NAZIV PROJEKTA	CISTVARENI UČINCI						Broj lica	Broj dana
		Ukupno	Ukupno	Ukupno	Ukupno	Ukupno	Ukupno		
1.	Rušenje i uklanjanje konstrukcije mosta u opštini Novi Travnik	-	1,230	14	564,5	4	2		
2.	April mjesec čistoće Živinice	250	0,755	20	634,51	5	1		
3.	Uređenje korita rijeke Ugrovače u opštini Posušje	220	5,205	80,5	2689,5	3	17		
4.	Sanacija i uređenje vrtića „Prvi korak“ Banja Luka u saradnji sa ODC	36	1,028	3,5	215,62	5	27		
5.	Izvlačenje i rasklapanje mosta „Bailey“ na lokaciji Petrovo - Gračanica	-	0,840	10	485	10	2		
6.	Sanacija putnih komunikacija na prostoru opštine Istočni Mostar	13900	15,576	310,30	15010,5	8	31		
7.	Sanacija putnih komunikacija na prostoru opštine Berkovići	15000	11,855	590	11450,6	8	24		
UKUPNO		39406	35,646	10289	105023	43	104		

Tabela 8: Pregled realiziranih inžinjerijskih aktivnosti

4.5. Upravljanje i zaštita zračnog prostora

Realizacija aktivnosti koordinacije upravljanja zračnim prostorom Bosne i Hercegovine u oblastima zaštite i upravljanja zračnim prostorom, te koordinacija aktivnosti kontrole leta za 2019. godinu, izražena je kroz sljedeće rezultate:

- Učešće u radu sljedećih tijela:
 - Komiteta za upravljanje zračnim saobraćajem – (Air Traffic Management Committee – ATMC);
 - Radne Grupe civilno-vojne saradnje i STS-a,

- c) Izradi dokumenta BH LSSIP 2019,
 - d) Procedura najave i registrovanja zračnih zona za potrebe Oružanih snaga BiH.
- Aktivno učestvovali u radu EUROCONTROL radnih tijela kroz: Učešće u radu sa EUROCONTROL-om kroz učešće pripadnika odsjeka u Vojnom odboru za upravljanje zračnim prostorom (Military ATM Board – MAB), učešće u Civilno-vojnog stalnom komitetu (Civil Military Committee - CMIC).
 - Nastavljen je rad na projektu Balkanskog pristupa protivzračne odbrane (Balkan Regional Approach to Air Defense – BRAAD), inicijativa koja uključuje pripremu sporazuma između Ministarstva odbrane Republike Hrvatske, Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine, Ministarstva odbrane Crne Gore, Ministarstva odbrane Republike Makedonije vezano za zračni nadzor i studiju komunikacijskih zahtjeva za Bosnu i Hercegovinu, Crnu Goru i Republiku Makedoniju u podršci Balkanskom regionalnom pristupu protivzračnoj odbrani.
 - Nastavljen je rad na projektu Razmjene podataka u zračnom prostoru (Air Situation Data Exchange - ASDE) između Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine i Ministarstva odbrane Republike Hrvatske i Glavne komande savezničkih snaga u Evropi (SHAPE) vezano za razmjenu podataka o zračnoj situaciji. U tom smislu krajem septembra 2018. godine usaglašen je tekst konačnog Memoranduma o razumijevanju između strana te je isti dostavljen SHAPE i R. Hrvatskoj na razmatranje. Do decembra 2019. godine R. Hrvatska se nije izjasnila o tekstu konačnog Memoranduma. Ukoliko Memorandum bude odobren od partnera i institucija BiH očekujemo da u prvom kvartalu 2020. godine krene sa razmjenjivanjem neklasifikovane slike o zračnoj situaciji sa NATO.

5. Međunarodna saradnja

Ministarstvo obrane BiH je kontinuirano provodilo aktivnosti na pridobijanju podrške od zemlja članica NATO, te NATO HQ Brisel i Sarajevo za nastavak reformskog procesa i realizaciju aktivnosti u kontekstu ispunjavanja obaveza MO i OSBiH, prema dostavljenim dokumentima BiH NATO-u.

Težišne aktivnosti u oblasti međunarodne saradnje, tokom 2019. godine, elaborirane su u narednim tematskim sadržajima.

5.1. Aktivnosti saradnje sa NATO-om

Aktivnosti saradnje sa NATO-om, tokom 2019. godine, odvijale su se kroz utvrđene procese, programe, planove i druge oblike saradnje.

5.1.1. Praćenje implementacije obaveza u okviru procesa planiranja i revizije

U skladu sa dinamičkim planom redovnih godišnjih obaveza Bosne i Hercegovine u Procesu planiranja i revizije (PARP) u maju i junu 2019. godine održani su sastanci predstavnika NATO i BiH tokom kojih je, sa obje strane, generalno ocijenjeno da je implementacija Partnerskih ciljeva (PC) zadržala pozitivan trend iz prethodnih godina, što je potvrđeno i tokom sastanka procjene implementacije obaveza iz PARP i PC u julu 2019. godine u sjedištu NATO u Briselu. Dokument PARP, Procjena BiH 2019 je usvojen u julu 2019.

godine od strane NATO, i isti sadrži 34 PC (16 opštih, 15 kopnene snage i 3 zračne snage) od čega je 19 PC u nadležnosti OS BiH. U PARP, odnosno Koncepta operative sposobnosti (OCC E&F), trenutno su OS BiH deklarisale tri pješadijske čete, logističku četu, vod za uništavanje neeksplođiranih ubojnih sredstava (EOD vod), vod vojne policije, vod veze, vod inžinjerije, artiljerijsku bateriju, te specijalizovane timove CIMIC i HUMINT. Namjera je da od 2023. godine, doprinos borbenom jedinicom bude umjesto pješadijske čete ekvivalentan jedinici veličine lake pješadijske bataljonske borbene grupe. (INF-L-BNG).

U pripremi za ocjenjivanje SEL 1, krajem avgusta 2019. godine i u saradnji sa NATO HQ Sarajevo je organizirana radionica u cilju podrške u aktivnostima na pripremi za ocjenjivanje deklarisane jedinice OS BiH, (INF-L-BNG)" po OCC E&F Programu. Sljedeće godine krajem februara palirana je naredna radionica, sa istim ciljem s tim da će se zaključci koji će eventualno proisteći u cilju otklanjanja uočenih nedostataka i poteškoća pokušati implementirati do početka ocjenjivanja NEL I koje je planirano za septembar 2020.

U ovoj oblasti, nakon uspješno provedenog ocjenjivanja deklarisane jedinice OS BiH na nivou SEL-1 (Self Evaluation Level-1) u septembru, nastavljeno je sa tehničkim i organizacijskim pripremama za organizaciju i realizaciju ocjenjivanja navedenih jedinica koja su planirana tokom 2020. godine. Ovaj koncept, koji se pokazao kao izvršedan mehanizam za procjenu obučenosti i opremljenosti deklarisanih jedinica OS BiH za mirovne opracije, bit će nastavljen i u narednim godinama, s tendencijom da se primjenjuje na kompletne OS BiH.

Namjera je da od 2023.g. doprinos borbenom jedinicom bude jedinica veličine lake pješadijske borbene grupe. Sva potrebna i zahtijevajuća dokumentacija koja tretira deklarisanje lake pješadijske bataljonske borbene grupe je u februaru 2019. godine proslijedena nadležnim autoritetima NATO na odobrenje. U februaru 2020. godine je planiran naredni sastanak sa NATO savjetodavnim timom iz JFC Napulj, na kojem će se detaljnije razgovarati o dinamici i metodici ocjenjivanja ove nove, bataljonskog nivoa, deklarisane jedinice - NEL 1.

5.1.2. Program saradnje sa NATO-om

Tokom 2019. godini realizirano je 122 događaja sa Liste aktivnosti saradnje sa NATO-om, koji su se odnosili na MO i OS BiH. Obim realizacije Liste aktivnosti saradnje za 2019. godinu u odnosu na Plan iznosi 72 %.

Procenat realizacije u 2019. godini u odnosu na prethodne godine je veći za 21%. U skladu sa utvrđenom dinamikom, izrađena je Lista aktivnosti za 2019. godinu. Tokom 2019. godine, pripadnici OS BiH su učestvovali na sljedećim međunarodnim vojnim vježbama:

REZULTATI VJEŽBE		DETALJI VJEŽBE	NACIONALNA
I.	REGEX 19	NATO vježba koja ima za cilj da provjeri i unaprijedi operativne sposobnosti MO i OS BiH personala i jedinica partnerskih zemalja da u realnom vremenu planiraju i izvode operacije podrške miru u multinacionalnom okruženju.	

2.	SABER JUNCTION 19	Vježba koja ima za cilj da pripremi OS SAD i multinacionalne sastave za kopnene operacije kombinujući ofanzivne, defanzivne i operacije stabilnosti, te promoviše interoperabilnost između partnerskih zemalja.	
3.	IMMEDIATE RESPONSE 19/SABER GUARDIAN 19	Vježba koja je dizajnirana na poboljšanju stabilnosti u regiji, jačanju savezničkih kapaciteta i kapaciteta partnerskih nacija, te poboljšanje interoperabilnosti među zemljama učesnicima vježbe.	
4.	COMBINED RESOLVE XII	Međunarodna vježba američkih snaga u Europi, (jedna od brigada OS SAD u sklopu U.S Regionally Assigned Force RAF) sa ciljem izgradnje spremnosti, interoperabilnosti i unapređenje regionalne stabilnosti između savezničkih i partnerskih zemalja.	
5.	PLATINIUM WOLF 19	Unaprjeđenje saradnje i sigurnosti sa partnerskim zemljama na Kavkazu, Balkanu i Crnomorskom regionu.	Težište je bilo usmjereno na zadatke u okviru operacije podrške miru, sa posebnim fokusom na angažiranje vojne policije.
6.	STEADFAST FLOW 19	NATO vježba koja je multifunkcionalna i dizajnirana tako da se postigne brzi protok informacija, obuka NATO specijalista transporta, koordinacija i evaluacija potreba NATO-a i partnerskih zemalja u oblasti planiranja multinacionalnih snaga i korištenje softverskog alata LOGFAS.	
7.	LOGDEV 19	Vježba koja se provodi s ciljem uvježbavanja u planiranju i provedbi logističkih procedura i rada u multinacionalnom štabu na operativnom nivou.	
8.	WINTER 19	Vježba gdje se testiraju borbene mogućnosti jedinica u snježnim i hladnim uslovima, unapređenje sinkronizacije vatre i manevra i unapređenje rada službe borbene podrške u zimskim uslovima.	
9.	JOINT REACTION 19	Vježba koja se izvodi s ciljem unapređenja regionalne stabilnosti i saradnje, jačanje partnerskih sposobnosti, razvoja povjerenja kroz unapređenje interoperabilnosti NATO saveza i partnerskih zemalja.	
10.	BALKAN BRIDGES 19	Vježba s ciljem unapređenja interoperabilnosti i saradnje zemalja članica Inicijative B9, razmjena zajedničkih znanja i iskustava.	

11.	CAPABLE LOGISTICIAN 19	Terenska vježba čiji je cilj testiranje interoperabilnosti logističkih sistema OS BiH kao i procjena kompatibilnosti logističkih procedura OS BiH sa NATO logističkim multinacionalnim rješenjima.	
12.	ADRIATIC STRIKE 19	Vazduhoplovna vježba koja za cilj ima uvježbavanje taktika, tehnika i procedura u scenarijima konvencionalnog ratovanja.	
13.	VIGOROUS WARRIOR 19	Međunarodna medicinska terenska vježba gdje su pripadnici OS BiH bili u sastavu multinacionalne jedinice Balkanske namjenske medicinske jedinice (Balkan Medical Task Force – BMTF).	Poseban akcenat je dat na operaciji pomoći u prirodnim i drugim katastrofama, manevarskim sposobnostima i multinacionalnoj interoperabilnosti, a u cilju priprema za medicinsku podršku zajedničkim multinacionalnim operacijama.

Tabela 9: Pregled učešća na međunarodnim vojnim vježbama

Ministarstvo odbrane BiH je izradilo i dostavilo nadležnim institucijama Godišnji plan obuke i vježbi pripadnika i jedinica OS BiH u inostranstvu za 2020. godinu, gdje je predviđeno učešće OS BiH na 9 međunarodnih vježbi sa oko 329 pripadnika.

5.1.3. Implementacija Individualnog partnerskog akcijskog plana (IPAP)

MO i OS BiH su nastavili implementaciju planiranih aktivnosti tokom 2019. godine, shodno dokumentu IPAP za period 2017-2019 . Pri tome, naročita pažnja posvećena je ispunjavanju obaveza u pojedinim planiranim oblastima kao što su: implementacija odbrambene legislative, izgradnja integriteta i smanjenje rizika od korupcije u odbrambenom sektoru, knjiženje perspektivnih vojnih lokacija, provođenje aktivnosti trenutnih mehanizama saradnje sa NATO-om, obuka i edukacija pripadnika OS BiH, realizacija vježbi, učešće u međunarodnim vojnim operacijama, rješavanje pitanja vojne infrastrukture i imovine, uništavanje viškova naoružanja i nestabilne municije i MES-a i dr.

5.1.4. Uključivanje u nove NATO programe

NATO Program unaprijeđenja edukacije u odbrambenom sektoru (Defence Education Enhancement Program-DEEP)

Po odobrenju Predsjedništva BiH, MO i OS BiH, uz podršku vojnog dijela Misije BiH pri NATO, ove godine, uspješno su otpočeli novi program saradnje sa NATO, Program unaprijeđenja edukacije u odbrambenom sektoru DEEP (Defence Education Enhancement Program). NATO DEEP pruža priliku da partnerske zemlje uz pomoć NATO akademskih

timova izvrše reviziju sistema karijerne i drugih vrsta obuke oružanih snaga, sagledaju stanje i unaprijede sposobnosti instruktorskog kadra, te unaprijede planove i programe karijernih kurseva podoficirskog i oficirskog kadra, te kurseva stranih jezika, koji su kompatibilni sa vojnim školstvom u zemljama članicama NATO-a.

DEEP program će se realizirati u skladu sa usaglašenim Akcionim planom 2019.-2020. godine koji sadrži 18 aktivnosti od kojih su prve 3 aktivnosti planirane i uspješno provedene u posljednjem kvartalu 2019. godine.

5.2. *Učešće u mirovnim misijama*

Pripadnici Oružanih snaga Bosne i Hercegovine su učestvovali u četiri međunarodne misije podrške miru:

- Organizacijsko-stabilizacijskoj misiji UN-a u Demokratskoj Republici Kongo (MONUSCO);
- Multidimenzionalnoj integriranoj stabilizacijskoj misiji UN-a u Republici Mali;
- NATO vođenoj operaciji podrške miru „Odlučna podrška“ u Islamskoj Republici Avganistan; i
- Misija obuke Evropske Unije u Centralnoafričkoj Republici (MINUSCA)

U skladu sa Odlukom Predsjedništva BiH i Izmjenom Odluke o produženju mandata kontingentu Oružanih snaga BiH u organizacijsko-stabilizacijskoj misiji UN-a u Demokratskoj Republici Kongo (MONUSCO), su učestvovale sa tri pripadnika. U izvještajnom periodu, u operaciji MONUSCO se nalazi sedamnaesta rotacija sa 3 (tri) vojna posmatrača iz sastava OS BiH, od kojih su dva upućena 19. januara 2019. godine, a jedan 02. februara 2019. godine. Misija vojnih posmatrača je nadgledanje i verifikovanje povlačenja i demobilizacije snaga. Mandat jedne rotacije traje godinu dana.

Oružane snage BiH, u skladu sa Odlukom Predsjedništva BiH o produženju mandata oficirima iz sastava Oružanih snaga BiH u Multidimenzionalnoj integrisanoj stabilizacijskoj misiji UN u Republici Mali (MINUSMA), učestvuju sa dva (2) štabna oficira. U izvještajnom periodu u operaciji MINUSMA se nalazila peta rotacija sa 2 (dva) štabna oficira OS BiH, od kojih jedna žena štabni oficir, koji su upućeni 04. januara 2019. godine. Misija oficira OS BiH je obavljanje štabnih dužnosti u sastavu nadležnih komandi i štabova UN-a. Mandat jedne rotacije traje godinu dana. Dana 28.12.2019.godine upućena je 6. rotacija štabnih oficira od kojih jedna žena štabni oficir.

U NATO vođenoj operaciji podrške miru „Odlučna podrška“ u IR Afganistan angažovano je 68 pripadnika OS BiH: pješadijska jedinica sastava 45 (četrdesetpet) pripadnika, jedna grupa od 8 (osam) štabnih oficira, jedna grupa od 2 (dva) podoficira, EOD tim sa 5 (pet) pripadnika i grupa od 8 (osam) vojnih policajaca.

Odlukom Predsjedništva BiH produžen je mandat grupi oficira OS BiH u operaciji podrške miru „Odlučna podrška“ u IR Afganistan. Oficiri su raspoređeni u sastavu Komande za obuku, savjetovanje i pomoć „Sjever“ u bazi Marmal, Mazari el Šarif. Misija grupe oficira OS BiH je vršenje operativnih, administrativnih i drugih štabnih zadataka i poslova koje zahtijevaju formacijska mjesta štaba Komande za obuku, savjetovanje i pomoć-Sjever (TAAC N). Mandat jedne rotacije traje šest mjeseci. Jedanaesta rotacija grupe oficira upućena je u IR Afganistan 29. avgusta 2019. godine.

Odlukom Predsjedništva BiH produžen je mandat grupi štabnih podoficira OS BiH u operaciji podrške miru „Odlučna podrška“ u IR Afganistan u Komandi za obuku, savjetovanje i pomoć-Sjever (TAAC N) u bazi Marmal, Mazari el Šarif. Misija grupe podoficira OS BiH je vršenje operativnih, administrativnih i drugih štabnih zadataka i poslova koje zahtijevaju

formacijska mjesta štaba Komande za obuku, savjetovanje i pomoć-Sjever. Mandat jedne rotacije štabnih podoficira OS BiH traje šest mjeseci. Deseta rotacija grupe podoficira upućena je u IR Afganistan 02. septembra 2019. godine.

Odlukom Predsjedništva BiH produžen je mandat pješadijske jedinice OS BiH (45 pripadnika), u operaciji podrške miru „Odlučna podrška“ u Islamskoj Republici Afganistan u komandi USFOR RSM u Bagramu, sa zadatkom unutrašnjeg osiguranja baze „Bagram“, bez mogućnosti izlaska i izvođenja operacija van baze. Mandat jedne rotacije pješadijske jedinice OS BiH traje šest mjeseci. Jedanaesta rotacija pješadijske jedinice upućena je u IR Afganistan 19. decembra 2019. godine.

Odlukom Predsjedništva BiH produžen je mandat pripadnicima vojne policije OS BiH u misiji „Odlučna podrška“ u IR Afganistan, na vojnopolicijskim poslovima na vojnem dijelu aerodroma Hamid Karzai u Kabulu. Nakon nulte rotacije od 2 (dva) pripadnika vojne policije i prve rotacije od 5 (pet) vojnih policajaca, u misiji se upućuju rotacije sa 8 (osam) pripadnika vojne policije OS BiH. Trenutno je u misiji peta rotacija sa 8 (osam) pripadnika vojne policije Oružanih snaga Bosne i Hercegovine upućenih 19.decembra 2019. godine. Mandat jedne rotacije traje šest mjeseci.

Odlukom Predsjedništva BiH odobreno je učešće 5 (pet) pripadnika EOD tima OS BiH (tim za uništavanje eksplozivnih sredstava) u operaciji podrške miru „Odlučna podrška“ u Islamskoj Republici Afganistan na izvršenju EOD zadataka i podrške u zoni odgovornosti Komande za obuku, savjetovanje i pomoć-Sjever (TAAC N) u bazi Marmal, Mazari el Šarif. Prva rotacija EOD tima je upućena u misiju 29.08.2019.godine. Mandat jedne rotacije traje šest mjeseci.

Odlukom Predsjedništva Bosne i Hercegovine i Izmjenom Odluke produžen je mandat pripadnicima štabnog osoblja OS BiH u misiji EUTM RCA na obavljanju štabnih dužnosti u Multinacionalnoj komandi misije u Bangui. Mandat jedne rotacije pripadnika OS BiH traje šest mjeseci. Prve tri rotacije štabnog osoblja OS BiH su bile sastava 2 (dva) pripadnika. Od četvrte rotacije u misiji se upućuju 3 (tri) pripadnika OS BiH. Peta rotacija štabnog osoblja OS BiH sastava 1 (jedan) oficir i 2 (dva) podoficira je upućena u misiju 18. jula 2019. godine. U toku su pripreme za upućivanje šeste rotacije štabnog osoblja sa tri pripadnika OS BiH, od čega su dvije žene pripadnice OS BiH.

Na sljedećoj tabeli je prikazano učešće pripadnika OS BiH u mirovnim misijama:

MISIJA	UČEŠĆE										
Misija UN-a u DR Kongo (MONUSCO)	3										
Multidimenzionalna integrirana stabilizacijska misija UN-a u Republici Mali (MINUSMA)	2										
Operacija «Odlučna podrška» Afganistan	<table> <tr> <td>Pješadijska jedinica</td><td>135</td></tr> <tr> <td>Štabni oficiri</td><td>24</td></tr> <tr> <td>Štabni podoficiri</td><td>6</td></tr> <tr> <td>EOD Tim</td><td>5</td></tr> <tr> <td>Vojna policija</td><td>24</td></tr> </table>	Pješadijska jedinica	135	Štabni oficiri	24	Štabni podoficiri	6	EOD Tim	5	Vojna policija	24
Pješadijska jedinica	135										
Štabni oficiri	24										
Štabni podoficiri	6										
EOD Tim	5										
Vojna policija	24										
Misija obuke EU u Centralnoafričkoj Republici (MINUSCA)	Štabna vojna lica 6										

Tabela 10: Učešće pripadnika OS BiH u mirovnim misijama

5.3. Bilateralna saradnja

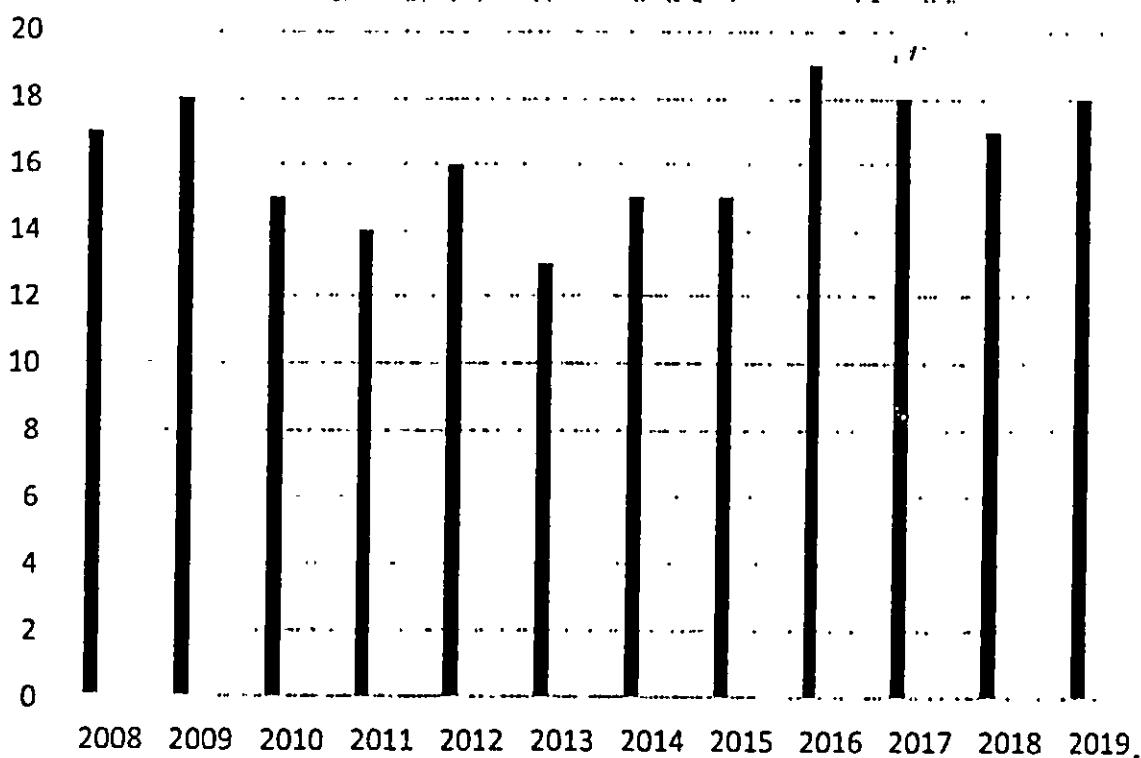
Bilateralna odbrambena saradnja Bosne i Hercegovine se tokom proteklih godina ostvaruje sa oko 30 zemalja partnera. U 2019. godini potpisano je 18 planova bilateralne odbrambene saradnje, i to sa Slovenijom, Holandijom, Francuskom, Sjevernom Makedonijom, Bugarskom, Austrijom, Norveškom, Grčkom, Hrvatskom, Italijom, Turском, SAD-om, Srbijom, Rumunijom, Crnom Gorom, Njemačkom, Velikom Britanijom i Mađarskom.

Takođe, Ministarstvo odbrane BiH ima zapaženu bilateralnu saradnju i sa zemljama sa kojima ne potpisuje Planove bilateralne vojne saradnje na godišnjem nivou, kao što su Kanada, NR Kina, Švajcarska, Saudijska Arabija, Pakistan, Slovačka, Španija, Ujedinjeni Arapski Emirati.

Broj usaglašenih, potpisanih i realiziranih godišnjih planova bilateralne odbrambene saradnje za period 2008.-2019. godina, prikazan je na sljedećoj tabeli:

UPOREDNI PREGLED REALIZIRANIH PLANOVA BILATERALNE ODBRAMBENE SARADNJE											
2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
17	18	15	14	16	13	15	15	19	18	17	18

Tabela II: Uporedni pregled realiziranih planova bilateralne saradnje

Dijagram 5: Uporedni pregled realiziranih planova bilateralne saradnje

5.4. Regionalna saradnja

U toku 2019. godine, pripadnici Ministarstva odbrane i Oružanih snaga BiH učestvovali su u radu i ostvarili saradnju u okviru regionalnih inicijativa:

a) Inicijativa ministara odbrane zemalja Jugoistočne Evrope (SEDM)

Aktivno učešće MO BiH u ovoj inicijativi, u toku 2019. godini, izraženo je kroz:

- Učešće predstavnika MO BiH u radu Koordinacijskog komiteta SEDM-a;
- Učešće u radu Političko-upravnog komiteta Multinacionalnih mirovnih snaga (SEEBRIG) u svojstvu posmatrača;
- Učešće u izradi svih dokumenata ovog foruma;
- Učešće na ministarskom SEDM sastanku;
- Učešće na sastancima zamjenika načelnika štabova oružanih snaga.

Delegacija MO i OS BiH učestvovala je na ministarskom SEDM sastanku u oktobru 2019. godine, koji je održan u Bukureštu, Rumunija. Bosna i Hercegovina je 2009. godine dobila status posmatrača u Političko-vojnom upravnom komitetu (The Politico-Military Steering Committee-PMSC) uz preporuku da razmotri mogućnost postizanja statusa punopravnog člana. U toku je postupak za donošenje Odluke o pristupanju BiH Sporazumu MPFSEE, nakon čega bi MO BiH dobilo status punopravnog člana Političko-upravnog Komiteta Multinacionalnih mirovnih snaga. Punopravno članstvo znači aktivno uključenje u rad i učešće u brigadi jugoistočne Evrope (SEEBRIG), tj. aktivan doprinos (finansijski i u ljudstvu) regionalnom miru i stabilnosti.

b) Američko-Jadranska povelja A-5

Cilj ove inicijative je jačanje bezbjednosti i stabilnosti, kao preduslova za što brže uključivanje u evro-atlantske integracije. Dokument podstiče i tekuće reforme oružanih snaga u zemljama članicama i njihovu međusobnu vojnu saradnju.

Od januara 2019. godine jednogodišnje predsjedavanje foruma A-5 preuzela je Republika Albanija koja je prihvatile i nastavila inicijativu Bosne i Hercegovine iz 2015. da se redovno godišnje organiziraju sastanci političkih direktora. S tim u vezi predstavnici MO BiH sudjelovali su na Sastanku u formatu pomoćnika ministara za resor međunarodne obrambene saradnje u martu i oktobru 2019. godine.

Delegacija Ministarstva odbrane BiH sudjelovala je na Sastanku ministara odbrane članica Američko-jadranske povelje 11. decembra 2019. godine u Tirani, R. Albanija.

Predsjedavanje Američko-Jadranskom poveljom za 2020. godinu preuzet će Bosna i Hercegovina.

c) Konferencija načelnika štabova balkanskih zemalja B-9

Zemlje članice Foruma su: Albanija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Crna Gora, Grčka, Sjeverna Makedonija, Rumunija, Srbija i Turska. Cilj Foruma je razmatranje i jačanje modela vojne saradnje balkanskih država kao i modela odgovora na sve sigurnosne izazove, rizike i prijetnje u regionu.

Konferencija načelnika generalštabova balkanskih zemalja realizuje se jednom u toku godine. Glavni projekti na kojima se temelji kompletan rad foruma, odnosi se na slijedeće;

- Informatičko povezivanje simulacijskih centara za obuku zemalja B9 kroz SEEETN projekat i pokretanje elektronske stranice na nivou zemalja B9,
- Formiranje regionalne mreže centara za obuku,
- Procjena Asimetričnih prijetnji.

d) Centar za sigurnosnu saradnju (Centre for Security Cooperation – RACVIAC)

Aktivnosti koje su realizirane u sklopu ovog oblika saradnje, tokom 2019. godine, prikazane su u tabeli koja slijedi:

RB	AKTIVNOSTI	Seminari		Kursevi		MAG		Radionice		Konferencije		Sastanci		Ukupno		
		Ukupno	Učešće	Ukupno	Učešće	Ukupno	Učešće	Ukupno	Učešće	Ukupno	Učešće	Ukupno	Učešće	Ukupno	Učešće	Ukupno
1.	Seminari	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Kursevi	4+1	10	4+1	3+1	3	3+1	2	2	1	2	2	1	80	50	75
3.	MAG	3+1	3	3+1	3	3	3+1	2	2	1	2	2	1	40	25	40
4.	Radionice	5	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	50	25	50
5.	Konferencije	2	3	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	50	25	50
6.	Sastanci	4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	25	11	53
UKUPNO		21	19	14	11	11	11	11	11	11	11	11	11	53	53	53

Tabela 12: Pregled realizacije aktivnosti u Centru za sigurnosnu saradnju (RACVIAC)

5.5. Vojno-diplomatsko predstavljanje

Redovne personalne zamjene Vojno-diplomatskih predstavnika u misijama i oficira OS BiH u međunarodnim vojnim štabovima i regionalnim organizacijama. Proširenje VDP mreže u skladu sa odlukama Predsjedništva BiH.

Trenutno MO i OS imaju 21 (dvadeset jednog) VDP i VP u inostranstvu.

MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE (multilateralna saradnja):

Misija BiH pri NATO u Briselu, K. Belgija; Stalna misija BiH pri OSCE i UN – Beč, R. Austrija i Stalna misija BiH pri UN - New York, SAD.

KOMANDE I ŠTOBOVI (vojna saradnja):

NATO SHAPE, Mons, K. Belgija; NATO komanda JFC-Napulj, R. Italija; NATO Štab u Briselu, K. Belgija; NATO škola - Oberammergau, SR Njemačka; SAD; Komanda Nacionalne garde Maryland, SAD; Centar za sigurnosnu saradnju (RACVIAC) – Zagreb; Stalna organizacija Balkanskih vojno-medicinskih snaga BMTF – Skoplje, R. Sjeverna Makedonija

Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je na 2. redovnoj sjednici održanoj 17.04.2019. godine donijelo Odluku o zatvaranju pozicije Vojnog predstavnika BiH pri NATO JSC u Brunssum-u, K. Holandija, a donijelo Odluku o uspostavi pozicije i imenovanju Vojnog predstavnika BiH u Vrhovnoj komandi Savezničkih snaga za Evropu (OCC E&F Odjelu NATO SHAPE). U toku je procedura upućivanja VP na navedenu funkciju.

Na 50. redovnoj sjednici, održanoj 01. augusta 2018. godine, Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je donijelo Odluke o imenovanju Vojnih atašea pri Ambasadama Bosne i Hercegovine u Republici Turskoj, Republici Hrvatskoj i Republici Srbiji. Pored navedenih, donešene su Odluke i o imenovanju Vojnih predstavnika Bosne i Hercegovine u/pri: Združenom Štabu NATO u Napulju, R. Italija i NATO školi u Oberammergau, SR Njemačka. Upućivanje na navedene misije je uspješno realizovano tokom 2019. godine.

Odlukom MO BiH broj 10-34-1-103-3/19 od 29.07.2019. godine pokrenuta je procedura izbora kandidata za imenovanje za vojno-diplomatske i vojne predstavnike BiH u inostranstvu sa početkom mandata u 2020. godini za sljedeće pozicije:

1. Oficir za vezu sa SHAPE u VDM BiH pri NATO u Briselu
2. Zamjenik šefa VDM BiH pri NATO u Briselu, ujedno Vojni ataše u K. Belgiji
3. Štabni oficir u VDM BiH pri NATO u Briselu,
4. Vojni savjetnik u stalnoj misiji BiH pri UN u New York-u,
5. Vojni predstavnik BiH u NATO štabu u Briselu,
6. Vojni predstavnik BiH u RACVIAC Centar za sigurnosnu saradnju u R. Hrvatskoj,
7. Vojni savjetnik pri stalnoj misiji BiH pri OSCE i UN, ujedno Vojni ataše u R. Austriji.

5.6. Implementacija međunarodnih obaveza

U skladu sa Zakonom o odbrani, tokom 2019. godine, planirane su, pripremene i provođene međunarodne aktivnosti razmjene informacija i provođenje inspekcijskog i verifikacijskog režima. Ove aktivnosti su bile utemeljene na relevantnim međunarodnim dokumentima:

- Sporazumu o subregionalnoj kontroli naoružanja;
- Bečkim dokumentom 2011;
- Relevantnim rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a; i
- Odlukama Foruma za sigurnosnu saradnju - OSCE-a.

U pregledu koji slijedi, prezentirano je provođenje inspekcijskog i verifikacijskog režima, kao i izrade i razmjene informacija prema sporazumima, i to:

a) „Bečki dokument 2011“

Bosna i Hercegovina prihvatala je 3 inspekcije specificiranog područja i jednu evaluacijsku posjetu i to :

- Inspekcija utvrđenog područja:
- od strane Republike Slovačke u periodu od 19. do 22.02.2019. godine,
- od strane Republike Grčke u periodu od 26. do 28.02.2019. godine,
- od strane Republike Albanije u periodu od 26. do 29.05.2019. godine;
- Evaluacijska posjeta brigadi taktičke podrške OS BiH:
- od strane Republike Slovačke u periodu od 19. do 22.02.2019. godine.

Ovim je Bosna i Hercegovina ispunila godišnju obvezu po pitanju prijema inspekcija i evaluacijskih posjeta po Bečkom dokumentu 2011.

Bosna i Hercegovina je sprovedla inspekcije utvrđenog područja i to:

- u Republici Sloveniji u periodu od 11. do 14. 06.2019. godine,
- u Republici Mađarskoj u periodu od 04. do 08. 11.2019. godine,

Pored navedenih inspekcija dva pripadnika VfC ZS OS BiH su sudjelovala u posjeti vojnoj bazi u Kraljevini Švedskoj u periodu od 09. do 13.09.2019.godine.

U periodu od 11. do 14. decembra 2019. godine realizovana je Godišnja razmjena informacija o oružanim snagama po Bečkom dokumentu 2011 u sjedištu OSCE-a u Beču.

b) „Sporazum o subregionalnoj kontroli naoružanja“

U skladu sa inspekcijskim režimom za 2019. godinu, Bosna i Hercegovina je izvršila 4 (četiri) inspekcije aktivnih kvota i to:

2 (dvije) u Republici Hrvatskoj, u vremenu od 07. do 09.05.2019. godine i od 17. do 19.09.2019. godine, Zagreb i Gospic;

2 (dvije) u Republici Srbiji u vremenu od 25. do 28.06.2019. godine i od 22. do 24.10.2019. godine, Niš i Požarevac;

BiH je primila 4 (četiri) inspekcije pasivne kvote i to :

2 (dvije) od strane Republike Hrvatske u periodu od 28. do 30.05.2019. godine i od 15. do 17.10.2019. godine, Žepče i Bijeljina;

2 (dvije) od strane Republike Srbije u periodu od 09 do 11.04.2019. godine i od 03. do 05.09.2019. godine, Butile i Žepče.

Po Sporazu o subregionalnoj kontroli naoružanja Bosna i Hercegovina je prihvatile i sprovela sve planirane inspekcije. Pripadnici VfC ZS OS BiH učestvovali su na 2 (dva) sastanka Stalne radne grupe Subregionalne konsultativne komisije i 2 (dva) sastanka Subregionalne konsultativne komisije Sporazuma o subregionalnoj kontroli naoružanja, kao i na sastanku Godišnje razmjene informacija po Sporazu o subregionalnoj kontroli naoružanja.

c) „Ugovor otvoreno nebo“

Prema ugovoru „Otvoreno nebo“, usaglašenoj i odobrenoj distribuciji aktivnih i pasivnih kvota za 2019. godinu, Bosna i Hercegovina, kao domaćin je provela 4 (četiri) posmatračka leta iznad BiH i to od strane:

- Kanade i Švedske u periodu od 23. do 27.04.2019. godine;
- Ruske Federacije u periodu od 13. do 17.05.2019. godine;
- Mađarske, Njemačke, Francuske i Hrvatske u periodu od 19. do 20.09.2019. godine;
- Republike Turske u periodu od 23. do 27.09.2019. godine.

Bosna i Hercegovina je izvršila 1 (jedan) posmatrački let sa Republikom Turskom i to iznad Gruzije u vremenu od 02. do 08.09.2019. godine. Ovim je Bosna i Hercegovina ispunila godišnju obavezu po pitanju implementacije Ugovora otvoreno nebo za 2019. godinu.

Pregled realizacije obaveza po pitanju verifikacije, inspekcije i razmjene informacija za 2019. godinu, prikazan je na sljedećoj tabeli:

	Opis zadatka	Planirano	Razvijeno	Postignute rezultante	Realizirano
1.	Inspekcije u skladu sa Bečkim dokumentom 2011	8	8	100%	5
2.	Posmatrački letovi u skladu sa ugovorom „Otvoreno nebo“	5	5	100%	0

3.	Inspekcije u skladu sa Sporazumom o subregionalnoj kontroli naoružanja	6	6	100%	6
4.	Razmjena informacija u skladu sa obavezama prema OSCE-u	14	13	93%	14

Tabela 13: Pregled obaveza po pitanju verifikacije, inspekcije i razmijene informacija

U skladu sa OSCE-vim Vojnopolitičkim dokumentima i odlukama, u 2019. godini izrađene su i razmijenjene sljedeće informacije:

REDNI BROJ	MJESEC	OPIS INFORMACIJE	NADLEŽNA ORGANIZACIJA
1.	Januar	Informacija o posredovanju u trgovini naoružanja	MVT BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje nadležnosti
2.	Mart	Informacija o odbrambenom planiranju i vojnem budžetu (VD 11, Paragraf 15)	*NAPOMENA Informacija nije izrađena zbog neusvajanja proračuna za 2019 godini (MO BiH)
3.	April	Informacija " Pravila ponašanja" o političko vojnim aspektima sigurnosti	MVP BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje nadležnosti
4.	April	Globalna razmjena vojnih informacija	MO BiH
5.	Maj	Upitnik o protivpješadijskim minama	MVP BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje nadležnosti
6.	Juni	Informacija o transferima konvencionalnog naoružanja	MVP BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje nadležnosti
7.	Juni	Upitnik o konvencionalnim transferima naoružanja	MVP BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje nadležnosti
8.	Juni	Informacija o izvozu malog oružja u, i uvozu iz drugih država učesnica, tokom prethodne godine	MVT BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje nadležnosti
9.	Juni	Informacija o malom i lakovom naoružanju	MVP BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje nadležnosti
10.	Septembar	Upitnik o procesu ratifikacije konvencije o hemijskom oružju	MCP BiH, dok MO BiH radi prilog iz svoje nadležnosti
11.	Novembar	Godišnji kalendari (VD 11, Paragrafi od 61 do 66)	MO BiH
12.	Novembar	Ograničavajuće odredbe (VD 11, Paragrafi od 67 do 71)	MO BiH
13.	Novembar	Informacija o planovima i kontaktima (VD 11 Paragrafi 36 i 37)	MO BiH
14.	Decembar	Godišnja razmjena vojnih informacija (VD 11, Paragrafi od 9 do 14)	MO BiH

Tabela 14: Pregled razmijenjenih informacija

6. Obavještajno sigurnosni poslovi

Aktivnosti u ovoj funkcionalnoj oblasti bile su usmjereni na sljedeća tematska pitanja:

6.1. Vojnoobavještajna podrška

Tokom 2019. godine, distribuirano je ukupno 252 analitička produkta raznih tipova, što je prikazano u tabeli koja slijedi:

	BR. ANALITIČKIH PRODUKATA
1. Predsjedništvo BiH	12
2. Parlamentarna skupština BiH	4
3. Obavještajno-sigurnosna agencija (OSA) BiH	98
4. Ministarstvo sigurnosti BiH	3
5. Ministarstvo inostranih poslova	1
6. Tužilaštvo BiH	1
7. Zajednički štab OS BiH	95
8. Menadžment MO BiH	38
UKUPNO	252

Tabela 15: Pregled izrade obavještajno analitičkih produkata

Prema OSA-i BiH upućeno je 78 informacija koje su dobivene od vojno-diplomatskih predstavnika BiH u inozemstvu, te je shodno Sporazumu između MO BiH i OSA BiH, u analitičke svrhe korištene 43 informacije OSA BiH. Te informacije su nakon analitičke obrade vraćene pošiljaocu, obzirom da se radilo o informacijama koje podliježu vraćanju.

U cilju unaprjeđenja procesa prikupljanja, obrade i distribucije obavještajnih podataka, posebno podataka iz otvorenih izvora (OSINT), koordinirane su aktivnosti na formiranju i radu NIST u Vojnoobavještajnom bataljonu/BrTP. Rad NIST težišno je bio usmjeren na 15-o dnevno produkovanje izvještaja o političko-sigurnosnoj situaciji u IR Afganistan. Proizvodi NIST korišteni su u liniji analitičkog rada u strukturi VOR OS BiH, a time i u izradi produkata u MO BiH.

6.2. Aktivnosti iz oblasti funkcioniranja VOR-a

Saradnja sa OSA BiH, po pitanju realiziranja vojno-obavještajnih aktivnosti, kontinuirano i planski je organizirana i realizirana tokom godine. Realizirano je dva (2) koordinativnih sastanaka u okviru kojih su razmatrane i usuglašavane aktivnosti, i to:

- Dostava hitnih informacija OSA BiH u vanradno vrijeme;
- Po pitanju uspostave i funkcioniranja NIST u kasarni Rajlovac;
- Sagledavanje sigurnosnih implikacija vezanih za ilegalne migracije;
- Izrada obavještajnih zahtjeva i dostava OSA BiH sa konkretizacijom potreba za specifičnim informacijama posebno vezanim za ilegalne migracije.

Na ovim sastancima istaknuta je vrlo dobra saradnja između predstavnika MO BiH i OSA-e prvenstveno po pitanju obavještajnih informacija koje se razmjenjuju shodno potpisanim Sporazumom. Na kraju je zaključeno da su ovakvi sastanci veoma značajni i korisni za obje strane te da i u budućnosti treba nastaviti sa ovom praksom.

Predstavnici MO BiH sudjelovali su na 11. sastanku SEEMIC Ekspertske radne grupe od 28 - 30 maja, 2019. godine, u Sloveniji. Nacrt godišnje OSINT procijene pod nazivom: "The Role of Intelligence Services in the Cyber Domain" - "Uloga obavještajne službe u Cyber

"domeni", koja je bila predmet usaglašavanja na Ekspertnoj radnoj grupi dostavljana je nižim organizacijskim jedinicama za davanja mišljenja. Urađena je i informacija za menadžment MO BiH po završetku aktivnosti.

MO BiH je izvršio sve potrebne mjere i radnje za učešće na 11. Konferenciji SEEMIC koja se održala u periodu od 05. do 07. novembra 2019. godine u Ljubljani, Slovenija. Na konferenciji je usvojena godišnja OSINT procijene pod nazivom: "Uloga obavještajne službe u Cyber domeni". Izvršeno je i prevodenje OSINT procjene SEEMIC na lokalne jezike.

U periodu 2019. godine realizirano niz bilateralnih aktivnosti, u Bosni i Hercegovini posjeta delegacije MO Republike Sjeverne Makedonije Sektoru za obavještajno-sigurnosne poslove (06.-08.08.2019. godine). U inostranstvu:

- Posjeta delegacije Sektora za obavještajno-sigurnosne poslove MO Republike Rumunije (18.-20.06.2019. godine),
- Posjeta delegacije Sektora za obavještajno-sigurnosne poslove MO Republike Grčke (10.-12.07.2019. godine)
- Učešće na 11. SEEMIC Konferenciji u Sloveniji (05.-07. novembar 2019. godine).

U izvještajnom periodu izdato je 762 odluke i dozvole za pristup tajnim podacima različitog stepena tajnosti. U saradnji sa Ministarstvom sigurnosti BiH izdato je 145 NATO dozvola različitog stepena tajnosti. Podaci su predstavljeni u narednoj tabeli:

Štampljeno	Datum	Godina
1.	Odluke i dozvole za pristup tajnim podacima	762
2.	NATO dozvole	145
3.	Zahtjevi MUP-u	678
4.	Zahtjevi sudovima	678
5.	Zahtjevi SIPA-i	536
6.	Zahtjevi DKPT-u	536
7.	Zahtjevi CB	487
8.	Zahtjevi PU	487
9.	Korespondencija sa OSA BiH	589

Tabela 16: Pregled izvršenih sigurnosnih provjera i izdatih rješenja

6.3. Vanredni događaji

Tokom 2019. godine smanjen je broj vanrednih događaja u odnosu na 2018. godinu. Evidentirano je 86 vanrednih događaja, što je za 15 manje u odnosu na 2018. godinu. Tabela koja slijedi sadrži podatke o vanrednim događajima:

KLASIČNI VANREDNI DOGAĐAJI U ORGANIZACIJI Vojne sila BiH U HERCEGOVINI		2018.	2019.	Delta
Smrtni slučajevi pripadnika OS BiH		9	7	-2
Napad na vojnu osobu		4	2	-2
Teže tjelesne povrede pripadnika OS BiH		29	24	-5
Samovoljno udaljavanje iz jedinice OS BiH		2	3	+1
Teži oblici narušavanja vojne discipline u OS BiH		5	1	-4

- Ustikolina. Time je broj lokacija MO i OS BiH koje su uvezane u Prostornu mrežu MO i OS BiH porastao na 35. Sa uvezivanjem lokacije Ustikolina u Prostornu mrežu MO i OS BiH uvezane su sve lokacije nivoa bataljona.
- Realizovano je održavanje telefonskih servera te su djelimično realizovane aktivnosti na rekonstrukciji podatkovnog centra MO BiH.
 - Aktivnosti administriranja sistema e-Poslovanja, administriranja Prostorne mreže MO i OS BiH, administriranja LAN-a MO BiH i periferne računarske opreme, administriranja telefonskog servera i telefonskih instalacija, realizacije ugovora i saradnje sa javnim telekom operatorima i davaocima Internet pristupa i praćenja troškova usluga javnih telekom operatora, te obrade računa za plaćanje usluga su u toku protekle godine uspješno realizovane.
 - Korištenje resursa Stacionarnih komunikacijskih čvorišta MO i OS BiH od strane budžetskih i drugih korisnika vršeno je u skladu sa procedurama definisanim „Pravilnikom o izdavanju resursa Stacionarnih komunikacijskih čvorišta”, „Uputstvom o izdavanju resursa Stacionarnih komunikacijskih čvorišta” i „Instrukcijom o postupku odobravanja, evidentiranja i kontrole boravka pravnih i fizičkih lica izvan sistema odbrane na lokacijama MO i OS BiH”. Tokom 2019. godine izdato je 40 odobrenja za ulazak na vojne lokacije.
 - Tokom 2019. godine uspostavljen je informacioni sistem za upravljanje EM spektrom za potrebe MO i OS BiH. Sistem je uspostavljen na platformi MARSsys. Kako bi se izvršilo uspostavljanje ovog sistema prethodno je izvršena obuka pripadnika MO i OS BiH na korištenju ovog sistema. Obuka je izvedena od strane kompanije „Tubitak“ iz Republike Turske, a na osnovu saradnje sa OS Republike Turske.
 - U toku godine izdato je 40 dozvola za korištenje dodijeljenog EM spektra sa 551 pojedinačnom radio frekvencijom.

8. Upravljanje personalom

Težište aktivnosti u oblasti upravljanja personala, tokom 2019. godine, bilo je usmjereni na sljedeća pitanja

8.1 Popuna personalom MO i OS BiH

U odnosu na odobreni nivo popune procenat popune Ministarstva odbrane i Oružanih snaga BiH iznosi 88.58%. Od ukupno planiranih 10961 popunjeno je 9709 radnih i formacijskih mjeseta. Stanje personala i pokazatelji o prijemu i otpustu prezentirani su u tabelama koje slijede:

KATEGORIJA	POŠTNI BROJ										UKUPNO	NEPOPUNJENO
	PLANIRANO	POPUNJENO	NEPOPUNJENO									
GENERALI	5	3	2	4	3	1	4	2	2	0	0	0
OFICIRI	962	881	81	413	364	49	704	650	54	0	0	0
PODOFICIRI	1448	1409	39	627	596	31	1014	977	37	1	1	0
VOJNICI	2195	1865	330	950	610	340	1603	1476	127	25	17	8
CIVILNALICA	297	266	31	112	95	17	270	236	34	0	0	0
										679	597	82

Hapšenje pripadnika OS BiH	4	8	+4
Napadi, sabotaže, diverzije ili upadi DTG/DTS u vojne objekte i lokacije OS BiH	0	1	+1
Krađa naoružanja, opreme i druge vojne imovine	6	4	-2
Trovanje hranom, bolesti, epidemije, zaraze i sl. pripadnika OS BiH	8	6	-2
Prirodne i druge katastrofe i nesreće prema imovini OS BiH - havarije na vojnim objektima i druge havarije	9	4	-5
Nanošenje materijalne štete OS BiH od strane pojedinca, grupe ili pravne osobe	4	4	0
Saobraćajne nezgode pripadnika OS BiH sa vojnim m/v i ostale saobraćajne nezgode	7	9	-3
Saobraćajne nezgode pripadnika OS BiH sa ličnim m/v	10	10	0
Narušavanje bezbjednosti	3	3	0
Ostali slučajevi koji imaju teže posljedice za funkciranje ukupne organizacije života i rada u komandama i jedinicama OS BiH	1	0	-1
UKUPNO	101	86	-15

Tabela 17: Pregled vanrednih događaja

7. Komanda, kontrola, komunikacije, kompjuteri i upravljanje informacijama

U ovoj funkcionalnoj oblasti aktivnosti su bile usmjerenе na uspostavljanje interoperabilnog komunikacijskog sistema, te upravljanje informacijama i kompjuterskom tehnologijom u odbrambenom sistemu BiH. U pogledu aktivnosti uspostavljanja, unaprjeđenja i održavanja komunikacijske i informacijske infrastrukture u toku 2019. godine, realizirano je sljedeće:

- Nakon sagledavanja potreba za uspostavu informacionog sistema za razmjenu klasifikovanih podatka u MO i OS BiH pokrenut je zahtjev, da se u sklopu NATO načina rada u oblasti uspostave sistema za klasifikovanu komunikaciju, izvrši nabavka uređaja za IP enkripciju kompanije „Thales“.
- MO BiH je sprovodilo aktivnosti na revitalizaciji informacionog sistema za podršku sistema K2 u OCK2IO BiH. U saradnji sa kompanijom „Systematics“, koja je uradila postojeće softversko okruženje, urađeno je rješenje za revitalizaciju softverske aplikacije i ekstenzija servisa do taktičkog nivoa, sa mogućnošću nesmetanog povezivanja ovog sistema u koalicione informacione sisteme u operacijama podrške miru.
- U okviru aktivnosti „Uspostava sajber sigurnosnih mjera“, a na osnovu „Strategije sajber sigurnosti u Ministarstvu odbrane i Oružanim snagama Bosne i Hercegovine“ izvršena je izmjena „Aкционог plan за implementaciju Strategije sajber sigurnosti MO BiH“.
- Obzirom na privremeno finansiranje, a koje je bilo na snazi tokom 2019.godine jedino je unaprjeđenje sistema bilo moguće u Prostornoj mreži MO i OS BiH jer su istima pridonijele aktivnosti državne Agencije IDDEEA i postojanje donirane komunikacijske opreme. Tako je u Prostornu mrežu MO i OS BiH uvezana lokacija

DRŽAVNI SLUŽBENICI I ZAPOSLENICI	150	121	29	65	53	12	110	83	27	2	1	7	1	327	258	69
UKUPNO	150	121	29	65	53	12	110	83	27	2	1	7	1	327	258	69

Tabela 18: Pregled popune sa danom 31.12.2019.godine

VRSTA PRIJEMA	1	2	3	4	5	6	7	UKUPNO
								UKUPNO
Mandat	6	6
Javni oglas			14		5	13	32	
Interni oglas			3					3
Interni premještaj				8	4			12
Povratak na dužnost			1					1
Određeno vrijeme					2			2
UKUPNO	6	18	10	9	13	56		

Tabela 19: Pregled prijema u državnu službu

U toku 2019. godine izvršen je prijem 207 kandidata u profesionalnu vojnu službu u početnom činu vojnika OS BiH. Način prijema, spolna i nacionalna struktura kandidata data je u sljedećoj tabeli:

Način prijema	Št.OGLAS	1	2	3	4	5	6	7	UKUPNO
Javni oglas (XXII klasa)	M	97	28	48	0	0	0	0	173
	Ž	11	15	8	0	0	0	0	34
	SVEGA	108	43	56	0	0	0	0	207

Tabela 20: Pregled načina prijema u vojnu službu u početnom činu vojnika

U toku 2019. godine izvršen je prijem 63 kandidata u profesionalnu vojnu službu u početnom činu podoficira OS BiH. Način prijema, spolna i nacionalna struktura kandidata data je u sljedećoj tabeli:

Način prijema	Št.OGLAS	1	2	3	4	5	6	7	UKUPNO
Interni oglas (IV – klasa)	M	25	7	17	0	0	0	0	49
	Ž	0	0	1	0	0	0	0	1
Obavljanje poslova i zadataka posebno značajnih za odbranu	M	1	0	4	0	0	0	0	5
	Ž	0	1	0	0	0	0	0	1
Prvi javni poziv za prijem muzičara	M	1	0	2	0	0	0	0	3
	Ž	1	0	1	0	0	0	0	2
Drugi javni poziv za prijem muzičara	M	0	2	0	0	0	0	0	2
	Ž	0	0	0	0	0	0	0	0
	SVEGA	27	9	23	0	0	0	0	59
UKUPNO		1	1	2	0	0	0	0	4
	SVEGA	25	10	25	0	0	0	0	63

Tabela 21: Pregled načina prijema u vojnu službu u početnom činu podoficira

U toku 2019. godine izvršen je prijem 28 kandidata u profesionalnu vojnu službu u početnom činu oficira OS BiH. Način prijema, spolna i nacionalna struktura kandidata data je u sljedećoj tabeli:

Način prijema	SPOL	DOPRINOS				UKUPNO
		B	H	S	O	
Završene vojne akademije	M	14	2	5	0	21
	Ž	0	1	0	0	1
Javni poziv za prijem ljekara	M	1	0	0	0	1
	Ž	0	0	4	0	4
Dekret	M	0	1	0	0	1
	Ž	0	0	0	0	0
UKUPNO	M	15	3	5	0	23
	Ž	0	1	4	0	5
	SVEGA	15	4	9	0	28

Tabela 22: Pregled načina prijema u vojnu službu u početnom činu oficira

U toku 2019. godine služba je, po raznim osnovama, prestala za 50 državnih službenika, zaposlenika, civilnih lica i pripravnika, a struktura je vidljiva u sljedećoj tabeli:

Prestanka državne službe												
Prema osnovi prestanka												
Prema vrsti službenika												
Invalidska penzija									2		2	2
Istekao ugovorni rok		1		1	2					1	2	3
Lični zahtjev	4	3	1	8	3	1	1	5				13
Na osnovu člana 61. Zakona o upravi BiH			1		1		5	5				6
Neopravданo odsustvo iz jedinice		1			1							1
Penzija po zakonu PIO RS									12	1	13	13
Po sili zakona					1			1				1
Prijevremena penzija/mirovina					1			1				1
Smrt	1			1					1		1	2
Staračna penzija po zakonu o pio	1			1				1	1	3	1	4
												30

Tabela 23: Pregled prestanka državne službe

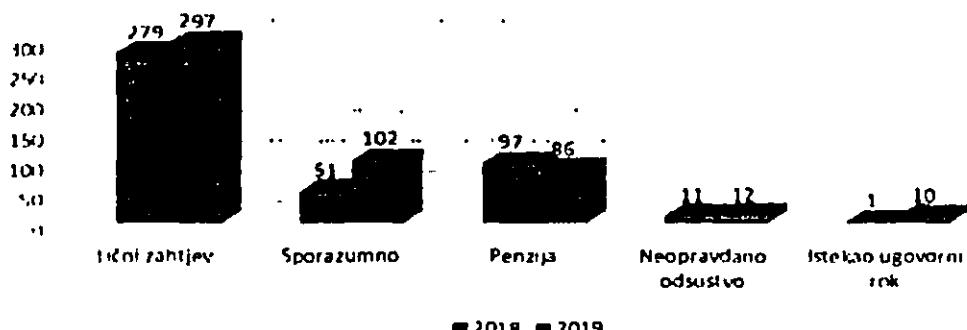
U toku 2019. godine vojna služba je, po raznim osnovama, prestala za 517 profesionalnih vojnih lice, a struktura otpuštenog personala vidljiva je u sledećoj tabeli:

Dekret				1		1				0	1	0	0	1		
Invalidska penzija			3	3		1	1			0	0	0	4	4		
Istekao ugovorni rok			2	2		0			8	8	0	0	10	10		
Izdržavanje kazne zatvora			0			0			1	1	0	0	1	1		
Lični zahtjev	1	4	141	146	3	6	69	78	3	4	66	73	7	14	276	297
Neopravданo odsustvo iz jedinice			3	3		1	2	3			6	6	0	1	11	12
Prijevremena penzija/mirovina	3			3				0			0	3	0	0	3	
Smit		3		3	1			1	1	1		2	2	4	0	6
Starosna penzija po zakonu o službi	16	18		34	9	12		21	15	9		24	40	39	0	79
Trajna zdravstvena neспособност			1	1		1		1			0	0	1	1	2	
SPORAZUMNO		4	49	53		1	18	19		3	27	30	0	8	94	102

Tabela 24: Pregled prestanka vojne službe u OS BiH

Napomena: Razlog prestanka službe „SPORAZUMNO“ se odnosi na lica koja su prekinula PVS u trenutnoj kategoriji da bi konkurisali za prijem u nekoj drugoj kategoriji vojnih lica.

Prestanak službe po razlozima

Dijagram 6: Uporedba otpuštenog personala po odabranim kategorijama

8.2 Promocija vojnog poziva

Promocija vojnog poziva je fokusirana na odnose sa javnošću, medije, akademsku zajednicu u BiH i sve institucije koje mogu biti relevantne kada je u pitanju prijem u OS BiH (srednje škole, univerziteti u BiH i zavodi za zapošljavanje).

MO i OS BiH preduzimaju ove aktivnosti kako bi se slika i bitne informacije o OS BiH približile javnosti, posebno ciljnoj grupi, na obostranu korist i zadovoljstvo.

Dosadašnji tok aktivnosti ide po Planu i vrlo uspješno, a u cilju realizacije jednog od osnovnih trajnih zadataka zanavljanja vojničkog, podošfirciskog i oficirskog sastava OS BiH. Sa ciljem da ova aktivnost bude kontinuiran proces u radu, donešen je Dinamički plan kampanje promocije vojnog poziva u OS BiH za 2019. godinu, na osnovu prijedloga koji su uredili Centri za regrutovanje i tranziciju u saradnji sa Odjeljenjem za regrutovanje – ZŠ OS BiH.

Predstavnici MO i OS BiH održali su sastanak sa predstavnicima ministarstava nadležnih za obrazovanje u Bosni i Hercegovini. Na sastanku su sagledane dogovorene najbolje mogućnosti i načini saradnje na realizaciji aktivnosti promocije vojnog poziva i urađen je prijedlog Protokola o saradnji u realizaciji promocije vojnog poziva u obrazovnim ustanovama. U toku su pripreme na utvrđivanju načina i vremena potpisivanja Protokola.

8.3 Program tranzicije vojnog personala "Perspektiva"

Vijeće ministara BiH je, na prijedlog MO BiH, donijelo Odluku o udruživanju sredstava iz Budžeta Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine u višegodišnji projekat tranzicije i zbrinjavanja otpuštenog personala Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine i Oružanih snaga Bosne i Hercegovine Program "Perspektiva" za period 2016. – 2020. godina, kojom je uspostavljen tzv. višegodišnji „Perspektiva“ projekat tranzicije i zbrinjavanja otpuštenog personala i obezbjeđena potrebna budžetska sredstva za ovu namjeru za period 2016. – 2020. godine u ukupnom iznosu od 3.242.600 KM (Odluka VM BiH broj: 199/16 od 31.08.2016. godine objavljena je u "Službenom glasniku BiH", broj: 74/2016).

Usvajanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u OS BiH („Službeni glasnik BiH“ broj: 38/2018 od 08.06.2018. godine), kojim je starosna granica i dužina profesionalne vojne službe za vojнике pomjerena sa 35 odnosno 38 godina starosti na 40 godina starosti i 20 godina vojne službe, uticao je tako što je najvećem broju vojnika koji su bili u procesu tranzicije i planirani za otpust po članu 101. stav 1 Zakona (ograničenje godina starosti i dužine vojne službe), produžena profesionalna vojna služba do navršenih 40 godina života.

Tako je u 2016. godini otpušteno 78 lica, a tranzicijski asistirano 77 lica, 1 lice nije prihvatio tranzicijsku asistenciju, u 2017. otpušteno je i tranzicijski asistirano 43 lica, a u 2018. godini otpušten je i tranzicijski asistiran samo 1 vojnik, dok je u 2019. godini, od planiranih 8 vojnika, do sada otpušteno 6 vojnika (asistirano 4, 1 projekat u fazi odobravanja, 1 projekat u pripremi), jednom vojniku PVS je prekinuta na lični zahtjev, a 1 vojnik biće otpušten krajem decembra tekuće godine.

Kako se iz iznesenih podataka može zaključiti, usvajanjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u OS BiH, tj. pomjeranjem starosne granice i dužine vojne službe za vojниke, proces tranzicije i zbrinjavanja otpuštenog vojnog personala, skoro u potpunosti, je zaustavljen već tokom 2018. godine, a isto tako će biti i u narednih nekoliko godina (sve do 2021. godine), nakon čega će biti drastično pojačan, jer će vojnici, kojima je sada po ovom Zakonu produžena profesionalna vojna služba, dostići novu starosnu granicu u periodu 2022. – 2023. godina.

Odsjek za tranziciju personala i Centri za regrutovanje i tranziciju u Sarajevu, Tuzli, Čapljini i Banja Luci, pravovremeno su, za sva lica u tranziciji, realizovali sve neophodne tranzicijske aktivnosti, kao što su info kampanja, jednodnevne tranzicijske radionice, održavanje i ažuriranje

web stranice i linka "Perspektiva", registracija, profilisanje i individualno savjetovanje lica u tranziciji, ažuriranje baze podataka, te izrada, odobravanje, implementacija i monitoring pojedinačnih asistencijskih projekata.

U skladu sa navedenim, za ove četiri godine Višegodišnjeg „Perspektiva“ projekta asistirano je ukupno 125 otpuštenih lica i utrošeno 359.951,27 KM, a neutrošena finansijska sredstva iz budžeta za 2016., 2017., 2018. i 2019. godinu u iznosu od ukupno 908.048,73 KM, prenose se i udružuju sa sredstvima budžeta za 2020. godinu (planirano 21.700 KM), tako da trenutno raspoloživa sredstva i sredstva planirana za zadnju, 2020. godinu, Višegodišnjeg „Perspektiva“ projekta u ukupnom iznosu od 929.748,73 KM, neće moći biti utrošena za tranzicijsku asistenciju jednog preostalog lica iz 2019. godine i 7 lica iz 2020. godine, te će kompletan iznos neutrošenih sredstava biti prenešen u novi Višegodišnji „Perspektiva“ projekat za period 2021. – 2025. godine, koji će MO BiH, tokom 2020. godine, izgraditi u saradnji i uz odobrenje Vijeća ministara BiH.

Podaci o tranzicijskim asistencijama „Perspektiva“ programa za 2016., 2017., 2018. i 2019. godinu prikazani su u tabeli koja slijedi:

1.	Otpušteno	78	43	1	6		VRSTE ASISTENCIJE	
2.	Registrirano	77	43	1	6	Poljoprivreda	53	
3.	Individualno savjetovano	77	43	1	6	Zapošljavanje		
4.	Pripremljeno projekata	77	43	1	5	Biznis	63	
5.	Odobreno projekata	77	43	1	5	Edukacija	9	
6.	Asistirano	77	43	1	4			
7.	Nije registrirano	1	0	0	0			
8.	Monitorisano	67	30	1	0	Ukupno	125	

Tabela 25: Pregled realizacije programa „Perspektiva“ 2016-2020

8.4 Implementacija projekta zaštite mentalnog zdravlja

Aktivnost zaštite mentalnog zdravlja i psihosocijalne asistencije i relaksacije pripadnika MO i OS BiH, koji su u 2018. i 2019. godini uzeli učešće u mirovnim misijama u Afganistanu, Kongu, Maliju i Centralnoafričkoj Republici, realizirana je u četiri četverodnevna termina (22. - 26.10.2018., 13. - 17.11.2018. godine, 29.01. - 02.02.2019. godine i 05. - 09.08.2019. godine) u Zdravstveno-turističkom centru "Banja Vrućica" u Tesliću.

Ukupno je učestvovalo 140 lica (22 u prvom terminu, 21 u drugom terminu, 53 u trećem terminu i 44 u četvrtom terminu).

Određeni broj lica, koji u prethodnom periodu nije prisustvovao asistenciji iz opravdanih razloga (kursiranje stranih jezika, prekategorizacija za podoficire, testiranja za oficire, napustili

OS BiH na lični zahtjev, lična bolest, bolest članova porodice, druge obaveze lica, kašnjenja sa aktivnošću i tako dalje), mogao je prisustovati u jednom od narednih termina.

Od 96.000 KM, odobrenih u Budžetu MO BiH za 2018. godinu, 50.000 KM je, odlukom Odbora za sredstva MO BiH, alocirano na drugi konto i iskorišteno za neke druge prioritete (obzirom na privremeno finansiranje institucija BiH tokom cijele 2019. godine), a sa preostalih 46.000 KM (sa PDV-om) pokriveni su ukupni troškovi asistencije pripadnika MO i OS BiH (ukupan iznos koštanja svih lica po Ugovoru iz 2018./2019. godini je 47.532,10 KM, pri čemu će nedostajući iznos od 1.532,10 KM biti pokriven iz budžeta za 2019. godinu (račun za prvu grupu iznosio je 9.972 KM sa PDV-om, za drugu grupu 7.468,50 KM, za treću grupu 16.020,80 KM, a za četvrtu grupu 14.070,80 KM), tako da će skoro kompletan iznos budžeta iz 2019. godine od 136.000 KM biti iskorišten za plaćanje asistencije po ovom novom – trenutno važećem Ugovoru sa ZTC-om (raspolaze se sa 134.467,90 KM sa PDV-om na kontu 613942).

Pregled sa strukturu aktivnosti u sklopu ovoga projekta sadržan je u tabeli:

AKTIVNOST	PLANIRANO	IZVJEŠTAJNO	IZVJEŠTAJNO	IZVJEŠTAJNO	IZVJEŠTAJNO	ZŠTENI IZVJEŠTAJNO	IZVJEŠTAJNO
Prvi intervju psihologa	65	0	0	0	68	2	135
Drugi intervju psihologa	66			0	0	0	66
Individualna savjetovanje	31	26	0	57	97	63	274
Grupno savjetovanje	401	409	0	107	470	63	1450
Psihološko ispitivanje sposobnosti	45	143	0	129	34	105	456
Procjena strukture ličnosti	56	135	0	105	164	122	582
Mjere rehabilitacije		15	0	30	19	33	97
Timska analiza	0		0		0	8	8
UKUPNO	664	728	0	428	852	396	3068

Tabela 26: Pregled realizacije aktivnosti u sklopu projekta „Preventiva“

8.5 Obuka i usavršavanje

Od ukupno planiranih 1646 pripadnika MO i OS BiH, tokom 2019. godine, razne vidove obuke pohadalo je 1587 pripadnika, što predstavlja realizaciju od 96,41%. Manji broj upućenih od planiranog rezultat je odgadanja aktivnosti od strane organizatora i ne prihvatanje predloženih kandidata. Obukom u zemlji obuhvaćeno je 610 pripadnika, a obukom u inostranstvu 883 pripadnik MO i OS BiH.

U tabelama koje slijede prikazani su pokazatelji o realizaciji obuke u 2019. godini:

VANRUMENI	Vrsta obuke	Broj realiziranih aktivnosti									Ukupno
		van BiH	509	150	164	6	40	5	9	883	
UKUPNO	u BiH	46	350	178	35	9	37	1	0	610	
		46	350	178	35	9	37	1	0	610	

Tabela 27: Pregled obuke

VANRUMENI	UČILJANJE	UČILJANJE	UČILJANJE	UČILJANJE	UČILJANJE	M2M	OSB
2018.	1363	1261	102		92,51	204	1057
2019.	1646	1587	59		96,41	170	1417

Tabela 28: Uporedni pregled obuke

VANRUMENI	UČILJANJE	UČILJANJE	UČILJANJE	UČILJANJE	UČILJANJE	M2M	OSB
Školovanje kadeta na vojnim akademijama					53		53
Školovanje na KŠ i OS nivou i visokoj podoficirskoj školi					41		41
Kurs		7			181		188
Seminar		17			27		44
Vježbe		2			56		58
Ostalo (MTT, sastanak, konferencija, posjeta, radionica, obuka, kongres)		20			58		78
UKUPNO		62			410		462

Tabela 29: Pregled aktivnosti obuke (vrsta obuke)

VANRUMENI	Učilište		Organizaciono učilište		Učilište
	Učilište	Učilište	Učilište	Učilište	
IPCP	113	111	23	88	
M2M	636	635	31	604	
IMET	68	33	1	32	
Maršal Centar	7	5	3	2	
PSOTC	43	43	0	43	
VJEŽBE	369	369	0	369	
Međun. i regionalna saradnja	29	29	14	15	
DEP	1	1	0	1	
Usavršavanje i obuka	50	50	32	18	
Bilateralna saradnja	322	303	65	238	
Vanredno s koordinacije	0	1	1	0	
Van Planska aktivnost	0	7	0	7	
UKUPNO	1166	1154	179	887	

Tabela 30: Pregled realizacije u oblasti školovanja, obuke i usavršavanja (programi)

NAZIV PROGRAMA	PROJEKT/aktivnost	RAZDjELJENI BROJ	Realizirani
IPCP	193	170	113
IMET	35	29	68
M2M	33	32	636
Maršal centar	10	3	7
PSOTC	33	33	43
UKUPNO	304	267	867
			827

Tabela 31: Uporedni pregled školovanja, obuke i usavršavanja (programi)

Tokom 2019. godine, realizirane su svi planirani događaji obuke u planiranim rokovima realizacije koji su planirani GPO za 2019. godinu izuzev realizacije bojevih gađanja iz SVRL 122 mm „APRA“, tenka M60 A3 i protivoklopnih oruđa POLK 9K111 FAGOT, RRB 90 mm OSA i RBR 64 mm „ZOLJA“.

Razlozi zbog kojih nisu realizovana bojeva gađanja iz SVRL 122 mm „APRA“, protivoklopnih oruđa POLK 9K111 FAGOT, RRB 90 mm OSA i RBR 64 mm „ZOLJA“ je nemogućnost realizacije KTP oruđa i municije. Realizacija bojevog gađanja iz tenka M60A3 nije realizovano iz razloga što nije bilo moguće realizovati transport tenka M60A3 sa lokacije „Dubrave“ na lokaciju „Manjača“ i pored činjenice da je DOB-om za 2019. godinu bilo planirano cca 70.000,00 KM za transport navedenog sredstva na poligon „Manjača“ od strane trećih lica.

Za realizaciju 85 događaja obuke planiranih u 2019.godini DOB-om za 2019. godinu za program Vojna odbrana, funkcionalnu oblast GPO planiranje utrošak od 2.936.286,81KM , a zbog neusvajanja budžeta za 2019.godinu, OK OS BiH je za realizaciju planiranih događaja obuke za 2019. godinu imala na raspolaganju finansijska sredstva iz 2018. godine.

Tabela koja slijedi sadrži pokazatelje o utrošku finansijskih sredstava za realizaciju Glavnog plana obuke OS BiH.

ROZDjELJENI BROJ	VREDNOST UROŠAKA	IZDOS (DOB)
1. Putni troškovi		217.747,50
2. Nabavka materijala		1.488.290,05
3. Izdaci za usluge prevoza i goriva		515.644,16
4. Izdaci za tekuće održavanje		180,00
5. Ugovorne i druge usluge		539,00
UKUPNO		2.222.400,71

Tabela 32: Utrošak finansijskih sredstava za realizaciju Glavnog plana obuke OS BiH

Tabela koja slijedi sadrži pokazatelje o realizaciji zajedničke obuke sa EUFOR-om, tokom 2019. godine:

RB	NAZIV VJEŽBE SA KODUMLJIVIM BROJEM PREDVJEDNIKA	DOKAZIVAČ	BROJ UČESNIKA
1.	Kombinirana obuka sa Multinacionalnim bataljonom EUFOR-a	Kiseljak,Livno,Orašje, Ustikolina,Zenica,Bihać	6 vodova-cca. 200 pripadnika
UKUPNO			cca.200

Tabela 33: Zajednička obuka sa EUFOR-om

U tabeli koja slijedi, prikazane su zajedničke vježbe OS BiH i civilnih organa:

RB	NAZIV VJEŽBE SA KODUMLJIVIM BROJEM PREDVJEDNIKA	DOKAZIVAČ	BROJ UČESNIKA
1.	Zajedničak obuka sa RCC BiH (Traganje i spašavanje)	Banjaluka	Posada UH1H 3 lica
2.	Obuka na brzim vodama sa rafting klubom Karanovac	Krupa na Vrbasu-Jajce	120 lica
3.	Obuka gašenje požara sa Profesionalnom vatrogasnom brigadom Čapljina	Čapljina	35 lica
4.	Obuka kontrola masa sa MUP	Mostar	20 lica
5.	Obuka kriminalistička taktika sa MUP	Mostar	7 lica
6.	Obuka upad u objekte i lišavanje slobode sa MUP	Mostar	15 lica
UKUPNO			200

Tabela 34: Pregled zajedničkih vježbi OS BiH i civilnih organa

8.6 Reguliranje zdravstvenog i penzijsko invalidskog osiguranja pripadnika

Regulisanje zdravstvenog i PIO pripadnika MO i OS BiH tokom 2019. godine teklo je po planu i bez većih poteškoća. U saradnji sa entitetskim zavodima redovno smo i pravovremeno izvršavali prijavljivanje svih novoprimaljenih lica u OS BiH. Poseban problem u ovom segmentu predstavlja nepostojanje zakonskog rješenja za rezidenta Federacije BiH gdje se prijave o nesreći na poslu za PVL zadržavaju u MO BiH, jer nadležni inspektor u Federaciji BiH ne ovjeravaju povrede na radu, jer nisu po zakonu nadležni za pripadnike OS BiH i policije. Dokumentacija se dostavlja licima kako bi ista mogla da pravdaju bolovanje ili da im se izvrši refundiranje troškova liječenja i drugo.

8.7 Aktivnosti u oblasti rodne ravnopravnosti

MO BiH je nastavilo aktivnosti na podizanju svijesti o rodnoj ravnopravnosti, a u cilju veće participacije žena u vojnim strukturama i njihove afirmacije kao nositeljica rukovodećih-

komandnih pozicija /žene liderice u institucijama odbrane, zastupljenosti žena u VDP i povećanog učešća žena u mirovnim misijama.

MO BiH je u cilju unaprijeđenja stanja u ovoj oblasti ostvarilo korisnu saradnju sa svim relevantnim institucijama, vladinim i nevladinim organizacijama, kao i sa državama u regionu na ostvarivanju koncepta rodne ravnopravnosti. Organizacione jedinice MO BiH i ZŠ OS BiH, prilikom izrade novih zakona i podzakonskih akata kao i prilikom ažuriranja postojećih vode računa i obavezno iste usaglašavaju sa Zakonom o ravnopravnosti spolova BiH.

Prema posljednjim analizama podataka od ukupnog broja zaposlenih u OS BiH 6,5 % su žene PVL, a 24,1 % žene civilna lica na službi u OS BiH. Procenat žena u odnosu na ukupan broj PVL i CL u OS BiH je 7,6 %. Najveći procenat žena PVL je u kategoriji vojnika 9,1 %, što je povezano sa samim podmlaćivanjem ljudstva u OS BiH. Procenat žena PVL je u kategoriji oficira 4,5 %, a u kategoriji podoficira 4,2 %. Bitno je naglasiti da je evidentan trend povećanog interesa lica ženskog pola za prijem u OS BiH. Broj primljenih žena u PVS u 2019. godini je; 34 žene u kategoriji vojnici ili 16,4 %, 4 žene u kategoriji podoficiri ili 6,3 % i 5 žena u kategoriji oficiri ili 17,8 %.

U MO BiH žena je ukupno 44,2 %, a u kategoriji državnih službenika je od ukupno 155 državnih službenika, žena 61 ili 39,3%. U kategoriji imenovana lica ukupno je 11 osoba od toga su 3 žene ili 27,2 %. U kategoriji rukovodeći državni službenici nema žena i u kategoriji zaposlenici od ukupno 85 lica, žena je 51 ili 60 %.

Od ukupnog broja upućenih lica u 2019. godini na sve vidove obuke 110 je bilo žena ili 8,9%. Od ukupnog broja pripadnika OS BiH koji su u 2019 godini učestvovali u mirovnim misijama 6,3 % su žene pripadnice OS BiH.

MO BiH i OS BiH su u nastavne planove i programe uvrstili teme iz oblasti rodne ravnopravnosti. Svi oficirski i podoficirski kursevi o mirovnim operacijama imaju gendermodul u trajanju od 1 do 3 sata koji uključuje teoretsko predavanje i kratku praktičnu vježbu/diskusiju. U toku izvođenja osnovne vojne obuke kandidata za prijem u PVS (vojničke, podoficirske i oficirske) izvode se obuke iz oblasti rodne ravnopravnosti.

MO i OS BiH imaju 15 certifikovanih instruktora za rodnu ravnopravnost. Ovi instruktori u sudjeluju u obuci pripadnika Ministarstva obrane i Oružanih snaga BiH te uspostavljaju i šire mrežu instruktora za rodnu jednakost u MO i OS BiH.

BiH je pristupila Mreži načelnika generalštabova - Žene, mir i sigurnost 2018. godine, na poziv Velike Britanije, kao prva država Zapadnog Balkana koja je pristupila ovoj globalnoj mreži. Mreža ukupno broji 42 predstavnika, a u okviru nje se vode brojne aktivnosti na implementaciji Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 1325, a koja se isključivo odnosi na promociju rodne jednakosti, sprečavanje seksualnog nasilja u zonama konflikta, opšte poboljšanje statusa i veću zastupljenost žena u institucijama i organizacijama, bilo da se radi o odbrani, sigurnosti ili nekom drugom segmentu društva.

U Domu OS BiH u Sarajevu je od 6. do 8. marta 2019. godine održana regionalna trodnevna konferencija sa međunarodnim učešćem „Žene, mir i sigurnost“ u okviru Mreže načelnika generalštabova. Ovo je prva konferencija ove međunarodne mreže, koja je realizovana kroz pet panela, a imala je za cilj da razmotri stepen implementacije Rezolucije Vijeća sigurnost UN-a 1325, koja se odnosi na promociju rodne jednakosti, poboljšanje statusa i veću zastupljenost žena u institucijama i organizacijama odbrane i sigurnosti, kao i definiranje najboljih metoda za ostvarivanje rodne ravnopravnosti u strukturama oružanih snaga i promoviranje rodne ravnopravnosti u međunarodnim mirovnim operacijama.

Na osnovu Odluke ministricе odbrane BiH provedena je anketa „Položaja žena u MO i OS BiH“. Anketiranje je vršeno od strane Generalnog inspektorata MO i Sektora za upravljanje personalom u periodu od 15.02. do 14.03.2019., na glavnim lokacijama OS BiH. Anketa je bila anonimna i dobrovoljna, a cilj ankete je bio da se odgovori i rezultati ankete dobiveni obradom podataka koriste isključivo radi ocjene stanja o trenutnom položaju žena u MO i OS BiH i predlaganja mjera unapredjenja položaja žena u MO i OS BiH s aspektom ravnopravnosti spolova i

rodne ravnopravnosti. Po izvršenom anketiranju i obradi podataka donešena je Odluka o poduzimanju mjera i aktivnosti na otklanjanju uočenih nedostataka, utvrđenih Analizom položaja žena u MO i OS BiH.

U organizaciji EUFOR-a održan je Okrugli sto „Sudjelovanje žena u misijama potpore miru“ 05.04.2019. godine u Domu Oružanih snaga Bosne i Hercegovine kojem su između ostalih prisustvovali pripadnici OS BiH i svi oni koji na bilo kom nivou odlučuju o učešću u misijama podrške miru i određuju kandidate za operacije podrške miru.

MO BiH je bilo domaćin konferencije „Žene lideri u sigurnosti i odbrani“ (FLSD – Female leadership in Security and Defence), u okviru Procesa saradnje ministara odbrane zemalja Jugoistočne Evrope - SEDM (Southeastern Europe Defense Ministerial Process), koja je održana je 11. novembra i 12. novembra u Domu Oružanih snaga BiH u Sarajevu. Pored predstavnika Ministarstva odbrane BiH, u radu konferencije učestvovali su predstavnici ministarstava odbrane članica regionalnog foruma SEDM iz Albanije, Bugarske, Rumunije, Turske, Italije, Crne Gore i Moldavije (kao zemlja posmatrač), te predstavnici međunarodnih organizacija (NATO, OSCE, UNDP).

MO BiH, zajedno sa ministarstvima odbrane Makedonije, Crne Gore i Srbije, učestvuje u nastavku regionalnog projekta: „Podrška integraciji načela rodne ravnopravnosti u reformu sektora bezbednosti na Zapadnom Balkanu“ u organizaciji UNDP/SEESAC. U okviru ovog projekta, dva puta godišnje se održavaju redovni sastanci predstavnika mehanizama za rodnu ravnopravnost ministarstava odbrane i oružanih snaga Zapadnog Balkana kao i sastanci trenera za rodnu ravnopravnost. Ovi sastanci predstavljaju oblik razmjene iskustava i naučenih lekcija.

9. Nabavka i logistika

Težište rada u oblasti nabavke i logistike u 2019. godini bilo je usmjereno na realizaciju poslova i zadataka:

- Realizacija Plana nabavki za 2019. godinu i odobrenih višegodišnjih projekata;
- Realizacija plana rješavanja viškova naoružanja, municije i MES-a;
- Primopredaja neperspektivne nepokretne imovine i ostale pokretne imovine MO i OS BiH vladama entiteta;
- Izrada i ažuriranje podzakonskih akata iz oblasti logistike i nabavke;
- Održavanja i remont borbene, neborbene i vazduhoplovne tehnike u skladu sa prioritetima i raspoloživim finansijskim sredstvima;
- Nastavak modernizacije skladišta NVO prema NATO standardima;
- Razvoj kapaciteta za potrebe vršenja vazduhoplovne medicinske evakuacije „MEDEVAC“;
- Nastavak razvoja sistema standardizacije, kodifikacije i kontrole kvaliteta;

9.1 Pokretna i nepokretna vojna imovina

Tokom 2019. godine provodene su aktivnosti koje se odnose na status pokretne i nepokretne vojne imovine. U tabeli koja slijedi, prikazani su dosadašnji rezultati predaje pokretne vojne imovine:

RB	OPREBALIČAĆA POVRATA	TELEGRAMA BIE (BRDOU STAVAKO)	RUDNI MILITARSKA SRPSKA (BROJ ISTAVAKO)	BROJ ISTAVAKO
1.	PLANIRANO	10 890		49 549
2.	IZVRŠEN POVRET	10 793		49 449
3.	NIJE PREUZETO	97		11
PROCENAT				
		99,01%		99,78%

Tabela 35: Pregled realizacije predaje pokretne vojne imovine

Odlukom Predsjedništva BiH, 63 lokacije vojne namjene na teritoriji BiH su perspektivne za OS BiH, od toga 41 lokacija u Federaciji BiH i 22 lokacije u Republici Srpskoj. U proteklom periodu je pribavljena imovinsko-pravna dokumentacija za svaku lokaciju posebno, te je stvorena respektabilna baza podataka i registar nepokretnosti zemljišta. Rješavanje pravnih i tehničkih pitanja vezanih za perspektivne vojne lokacije je u znatnoj mjeri usporen zbog nepostizanja političkog dogovora po pitanju statusa perspektivne vojne imovine.

U 2019. godini predate su tri neperspektivne lokacije:

- Kasarna „Safet Hadžić Jajce“ - Opštini Stari Grad Sarajevo
- Kasarna „Blažuj“ - Opštini Iličić
- Kasarna „Neretva“ - Opštini Kalinovik.

U tabeli koja slijedi, prezentiran je status perspektivnih lokacija:

RB	Naziv lokacije	Broj lokacija
1.	Perspektivne vojne lokacije	63
2.	Perspektivne vojne lokacije koje je Pravobranilaštvo BiH uknjižilo na Bosnu i Hercegovinu	33
3.	Perspektivne vojne lokacije kod kojih je izjednačeno katastarsko i zemljišnoknjižno stanje, ali nije proveden postupak knjiženja od stane Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine	5
4.	Perspektivne vojne lokacije za koje je potrebno donijeti političku odluku	6
5.	Perspektivne vojne lokacije kod kojih nije izjednačeno katastarsko i zemljišnoknjižno stanje i koje nisu uknjižene od Pravobranilaštva BiH	13
6.	Perspektivne vojne lokacije za koje je neophodno provesti postupak pribavljanja (kupovine, razmjene, prenos imovinskih prava na MO BiH odnosno Državu Bosnu i Hercegovinu, itd.)	2
7.	Perspektivne vojne lokacije za koje je Sud Bosne i Hercegovine donio presudu o knjiženju na Bosnu i Hercegovinu, a koja nije provedena	1
8.	Perspektivne vojne lokacije koje su u posjedu Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, za koje još uvijek nije definiran imovinsko-pravni status i način daljnog korištenja u smislu imovinskog prava nad njima	3

Tabela 36: Pregled statusa perspektivnih lokacija

Izvještaj katastarskih evidencijskih i zemljišno knjižnog stanja uzimajući u obzir Odluku Predsjedništva Bosne i Hercegovine o veličini, strukturi i lokacijama Oružanih snaga Bosne i Hercegovine broj: 01-50-1-4629-29/16 od 24.11.2016. godine, (koja nije stupila na snagu)

1.	Perspektivne vojne lokacije	57
2.	Perspektivne vojne lokacije koje su uknjižene na Ministarstvo odbrane i Državu Bosnu i Hercegovinu	31
3.	Lokacije koje će prilikom stupanja na snagu Odluke postati neperspektivne	7
4.	Lokacija koja će se prilikom stupanja na snagu Odluke iz neperspektivnih vratiti u perspektivne	1

9.2 Rješavanje viškova naoružanja i nestabilne municije OS BiH

Rješavanje viškova naoružanja i MiMES-a principom uništenja realizira se kroz kapacitete sa kojima raspolaže OS BiH i u sklopu međunarodnih projekata i tehničkih aranžmana. Tokom 2019. godine ukupno je demilitarizovano MiMES u sljedećim količinama:

- Metodom delaboracije i spaljivanja (Doboj) 586,07 tona;
- Metodom otvorene detonacije i spaljivanja (Glamoč) 433,49 tona;
- Civilnim kapacitetima 474,59 tona.

(Privredni subjekti kapaciteti izvan sistema odbrane i to preko UNDP (u BiH i putem regionalnog pristupa izvan BiH) preko projekata EU STAR i EXPLODE+)

U toku 2019. godine ukupno je demilitarizovano 1494,15 tona MiMES-a. Pored navedene demilitarizovane količine MiMES-a, predato je firmi „SCOUT“ 66,42 tone, te je utrošena 31,86 tona za obuku jedinica OS BiH. Ukupno riješeno MiMES u 2019.godini je 1592,43 tone.

Pokazatelji rezultata uništenja MiMES-a u posljednjih 14 godina prikazani su u tabeli i dijagramu koji slijede:

1.	2006.	1040	188		1855
2.	2007	974	218		2022
3.	2008.	974	142		1814
4.	2009.	695	284		1124
5.	2010.	838,3	296,4		1640,7
6.	2011.	656,7	435		1115,9
7.	2012.	460,4	396,2		856,6
8.	2013.	517	380,6		897,6
9.	2014.	794,1	374,6		1168,7
10.	2015.	1250	585,9		1835,9
11.	2016.	1106,2	607,9		1902,10
12.	2017.	1113,87	499,26		1613,13
13	2018.	1279,93	503,66		1783,59
14	2019.	586,07	433,49	474,59	1494,15

Tabela 37: Uporedni pregled dinamike uništenja MiMES-a

9.3 Strana vojna pomoć

Obim strane vojne pomoći, tokom 2019. godine, prikazan je u tabeli koja slijedi:

Red. br.	DONATOR	VRSTA DONACIJE	VRIJEDNOST	IZNOS PLAĆENOG PDV UKM
1.	Vlada SAD- FMS-BK-B-UBK	Vozila Hamer- 20 komada	2.848.982,40 USD	849.000,00 povrat izvršen
2.	Vlada SAD-FMS-BK-B-UBM	Puške/puškomitraljezi- 65 komada	308.927,60 USD	90.000,00
3.	Vlada SAD- FMS-BK-B-UBM	Cijevi za puške /mitraljeze	44.326,30 USD	18.000,00
4.	Vlada SAD-FMS-BK-B-UBF	Komunikacijska oprema Harris	1.697.168,40 USD	507.000,00
5.	Vlada SAD- FMS	Građevinski materijal-kasarna Dubrave	169.000,00 USD	Donator snosi troškove
6.	Vlada VB- Ured vojnog atašea u BiH	Dron- 2 komada	Vrijednost nepoznata	Donator snosi troškove
7.	Vlada VB- Ured vojnog atašea u BiH	Serveri i licence za GEO sekciju OS BiH	Vrijednost nepoznata	Donator snosi troškove
8.	Vlada VB- Ured vojnog atašea u BiH	Informatička oprema	4.809,00 KM	Donator snosi troškove
9.	Vlada VB- Ured vojnog atašea u BiH	Spasilačka specijalistička oprema	Vrijednost nepoznata	Donator snosi troškove
10.	Organizacija "The Halo Trust"	Mašina za obilježavanje municije	9.720,00 GBP	Donator snosi troškove
11.	Vlada Kraljevine Norveške i NATO Štab	Informatička oprema	16.166,00 KM	Donator snosi troškove
12.	Vlada Republike Turske	TV aparat za Školu turskog jezika	2.500,00 KM	Donator snosi troškove
13.	Vlada Federacije BiH	MS za Muzej 2. pješadijskog puka OS BiH	2.000,00 KM	Donator snosi troškove
14.	Grupa donatora	MS za Muzej 2. pješadijskog puka OS BiH	11.500,00 KM	Donator snosi troškove
15.	"Neonetx" d.o.o. Tuzla- video nadzor	MS za Muzej 2. pješadijskog puka OS BiH	Vrijednost nepoznata	Donator snosi troškove
16.	Ibrahim Bećić-fizičko lice- trof. pištolj	MS za Muzej 2. pješadijskog puka OS BiH	Vrijednost nepoznata	Donator snosi troškove
17.	Hazim Šadić-fizičko lice- uniforma	MS za Muzej 2. pješadijskog puka OS BiH	Vrijednost nepoznata	Donator snosi troškove
UKUPNO:				
SVEUKUPNO:				1.460.000,00 KM

Tabela 38: Pregled strane vojne pomoći.

Dana 13.12.2019. godine potpisana je ugovor o nabavci 4 helikoptera tipa UH II (Huey II) udruživanjem finansijskih sredstava Vlade Sjedinjenih Američkih Država i Vijeća ministara BiH. Ukupna vrijednost nabavke iznosi 38.539.378 USD, od čega su sredstva MO BiH u iznosu od 4.360.000 USD (7.500.000 KM). Preostali iznos osigurala je Vlada SAD kroz FMS i FMF program pomoći prijateljkim zemljama.

9.4 Ugovaranje nabavki roba i usluga

Sačinjen je i odobren Plan nabavke MO BiH za 2019. godinu koji je urađen na osnovu planova koje su dostavili Program menadžeri i usklađen sa predlogom Budžeta MO BiH za 2019. godinu, a koji je obuhvatio sve bitne elemente:

- vrsta nabavke,
- postupci za nabavku,
- rokovi otpočinjanja i nosioci aktivnosti,
- predmet nabavke,
- odobreni budžet za predmete nabavke.

Zajedno sa nosiocima stručnih službi iz Sektora izvršeno je usaglašavanje i finaliziranje Plana nabavki i u toku godine je izvršeno pet izmjena PN za 2019. godinu. Pokazatelji o realizaciji Plana nabavke za 2019. godinu prezentirani su u tabeli koja slijedi:

R/B	NABAVKA ROBA I USLUGA	VRIJEDNOST (KM)
1	2	3
1.	Po planu nabavke za 2019. godinu	41.221.927
2.	Izuzeto iz Zakona o javnim nabavkama	4.636.159
3.	Za ugovanje (= 1.-2.)	36.585.768
4.	Pokrenute nabavke	26.469.780
5.	Nije pokrenuto	10.115.988
6.	Ugovoreno	23.954.988
7.	Razlika procijenjeno/ ugovoreno (ostvarene uštede)	1.125.630
8.	U statusu: priprema TD i objave, objavljeno, evaluacije ponuda, na potpisu ...	321.988
9.	Postupci nabavki započeti u 2018.g. a završeni 2019. g.	1.067.174

Tabela 39: Realizacija Plana nabavke

Planom nabavke za 2019. godinu planirana je nabavka roba, usluga ili radova po osnovu tekućih i kapitalnih izdataka u iznosu od 36.585.768 KM uključujući i nabavke po osnovu doniranih sredstava. Od planiranih nabavki iz Zakona o javnim nabavkama izuzete su nabavke u vrijednosti od 4.636.159 KM. Za pokretanje nabavki po Planu nabavke roba, usluga ili radova za potrebe MO BiH u 2019. godini procijenjena vrijednost predmeta nabavki iznosi 36.585.768 KM. Imajući u vidu činjenicu da je skoro čitavu 2019. godinu bilo na snazi privremeno finansiranje na nivou Budžeta iz 2018. godine umanjenog za kapitalna ulaganja, Ministarstvo odbrane BiH je realno raspolagalo sa 26.791.768 KM, a što je manje za 9.794.000 KM u odnosu na planirana sredstva (4.994.000 KM manji budžet u odnosu na planirani i nemogućnost raspolaganja sa 4.800.000 KM predviđenih za kapitalna ulaganja). U odnosu na raspoloživa sredstva za nabavke Ministarstvo odbrane je ista realizovala u iznosu od 98,80%.

Provedena je procedura za 217 postupaka nabavke za 2019. godinu koja je detaljno obradeno u tabelarnom prikazu.

R.B.	STRUKTURA PROVEDENIH POSTUPAKA	VRIJEDNOST/KM
1	Okvirni sporazum (2019)	9.762.710,96
2	Otvoreni postupak (2019)	13.770.474,09
3	Konkureninski postupak (2019)	329.602,30
4	Anex II dio b) i c) (2019)	1.543.792,38
5	Direktni postupak (2019)	371.585,78
6	Pregovarački postupak (2019)	457.238,91
7	Izuzeće	26.828,32
8	Postupci provedeni u 2018 i 2019. (Otvoreni postupak)	375.439,99
9	Postupci provedeni u 2018. i 2019. (Pregovarački postupak-Višegodišnji projekt)	21.210.999,47
UKUPNA VRIJEDNOST PROVEDENIH POSTUPAKA:		47.848.672,20

Tabela 40: Struktura provedenih postupaka nabavke

Takođe, važno je napomenuti da je u sklopu višegodišnjeg projekta nabavke motornih vozila za potrebe OS BiH završena je procedura ugovaranja 171 motornog vozila ukupne vrijednosti 11.158.709,95 KM bez PDV.

9.5 Održavanje

Tokom 2019. godine održavanje materijalno-tehničkih sredstava koja se nalaze na korištenju u MO i OS BiH nije u potpunosti realizovano u skladu sa odobrenim budžetskim sredstvima i Planom nabavki MO BiH i OS BiH za 2019. godinu. Razlog nedovoljne realizacije utroška odobrenih budžetskih sredstava je što procedure ugovaranja za određene grupe sredstava nisu završene ni do kraja ove godine. Nije ugovoren održavanje sljedećih sredstava:

- Održavanje naoružanja i vojne opreme u iznosu od 82.980 KM,
- Usluge održavanja oklopnih vozila u iznosu od 90.000 KM,
- Opšta opravka r/d i sklopova za helikoptere Mi-8 u iznosu od 491.000 KM,
- Dio usluga održavanja motornih vozila za regiju Čapljina i Tuzla u iznosu od 230.000 KM,
- Usluge održavanja vozila i sredstava PVO u iznosu od 155.000 KM,
- Generalni remont helikoptera u iznosu od 7.480.000 KM.

Poseban problem predstavlja to što ove godine nije ni započeta procedura ugovaranje generalnog remonta helikoptera, jer su vremenski resursi većine helikoptera istekli. U OS BiH nisu uspjeli usaglasiti tehnički zahtjev za remont helikoptera. Operativnost helikoptera u 2019. godini je na najnižem nivou od osnivanja OS BiH.

Neke aktivnosti iz plana nabavke su ugovorene ali će njihova realizacija biti prenešena u 2020. godinu, a to su:

- Opšta opravka r/d, sklopova i agregata za helikoptere UH-1H u iznosu 226.980 KM,
- Opšta opravka r/d, sklopova i agregata za helikoptere Gazela u iznosu od 182.052 KM,
- Opšta opravka - Remont sistema za gašenje požara Flory 2600 u iznosu od 14.000 KM,
- Usluge produženja vremenskog i časovnog resursa glavnog reduktora VR 14 za helikopter Mi-8 u iznosu od 75.000 KM.

Realizacija svih usluga održavanja motornih vozila i opreme u 2019. godini je vršena na osnovu 65 potpisanih ugovora. Većina ugovora je zaključena na osnovu važećih okvirnih sporazuma.

Ukupno odobrena finansijska sredstva za usluge održavanja motornih vozila su iznosila 1.780.000 KM (bez održavanja vozila za VDP). Od navedene sume vrijednost Utrošenih finansijskih sredstava iznosi 1.562.071 KM (plaćeno + narudžbenice), što je 87,75% od ukupne sume. Smatramo da je uzrok slabije realizacije ugovaranja (regije Čapljina, Tuzla) što su motorna vozila kojim raspolaću OS BiH zastarjela i raznovrsna, pa je veoma teško obezbjediti rezervne dijelove za njihovu opravku.

U protekloj godini nismo imali niti jedan sklopljen ugovor za održavanje naoružanja i vojne opreme, iako je bilo odbreno 327.980 KM. Firme koje su kvalifikovane za ove poslove nemaju regulisane poreze i doprinose, pa nisu u mogućnosti dostaviti valjane ponude.

Održavanje motornih vozila i opreme u radioničkim kapacitetima OS BiH izvodi se u malom obimu, jer nije izvršena nabavka planiranih rezervnih dijelova, izuzev nekoliko stavki za VW program. Takođe radionicama u sastavu OS BiH nedostaje potrošni materijal, dio alata i opreme za dijagnostiku. Realizirane usluge održavanja tokom zadnje dvije godine prikazane su u tabeli koja slijedi:

R/b.	TEKUĆE ODRŽAVANJE	Vrijednost ugovorenih usluga održavanja na TMS-u KM	
		2018. godina	2019. godina
1.	Održavanje borbenih vozila: - Tenkovi i transporteri - Naoružanje i vojna oprema	0,00 <u>702,00</u> 702,00	0,00 <u>6 689,00</u> 6.689,00
2	Održavanje i delaboracija muničije	0,00	0,00
3.	Održavanje neborbenih vozila: - Tehnički pregled vozila - Putnička, kombi i terenska vozila - Teretna, specijalna, priključna vozila, autobusi i inž. i deminerske mašine - Usluge servisiranja novih vozila pod garancijom UKUPNO:	82.035,00 529.600,00 819.196,00 <u>35 860,00</u> 1.476.691,00	104.600,00 457.000,00 888.283,00 <u>53 000,00</u> 1.502.852,00
4.	Održavanje vazduhoplovstva: - Tekuće održavanje letjelica - Remont rezervnih dijelova i sklopova za helikoptere - Nabavka rezervnih dijelova za helikoptere - Remont helikoptera Mi-8 - Producenje vremenskog resursa reduktora VR-14 - Kalibracija alata i ispitno-mjerne opreme UKUPNO:	224.468,00 325.522,00 643.025,00 0,00 69.942,00 <u>7.197,00</u> 1.270.154,00	218.000,00 423.032,00 495.334,00 0,00 0,00 <u>15.930,00</u> 1.152.296,00
5.	Održavanje ostalih sredstava: - Intendantska TMS - Telekomunikacijska TMS - Informatička i biro oprema - Elektroenergetski uređaji i radionička oprema - Kalibracija alata, baždarenje vaga, čišćenje rezervoara i druge usluge održavanja. UKUPNO:	171.401,00 105.303,00 95.000,00 6.910,00 <u>83.266,00</u> 461.880,0	61.531,00 106.000,00 135.392,00 96.246,00 - <u>83.375,00</u> 482.544,00
UKUPNO:		1.209.322,00	3.144.381,00

Tabela 41: Pregled utroška budžetskih sredstava za usluge održavanja

Ukupna vrijednost ugovorenih usluga tekućeg održavanja motornih vozila, naoružanja i vojne i druge opreme u 2019. godini iznose 3.144.381,00 KM, što je manje oko 65.000 KM u

odnosu na 2018. godinu. Razlog je što u 2019. godini nije završena procedura ugovaranja nekih aktivnosti koje su gore navedene.

U tabeli koja slijedi, prikazan je uporedni pregled operativnosti TMS-a u zadnje dvije godine, izražen u procentima:

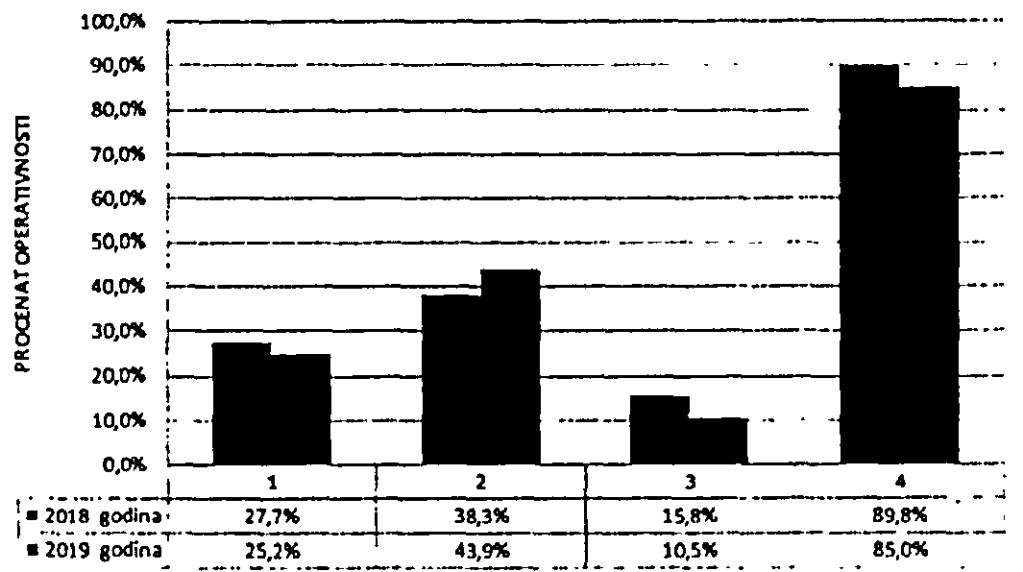
RB	NASLOV SREDSTVA	OPRETEĆI IZVJEŠTAJNOG SLEDEĆE GODINE (%)	OPRETEĆI IZVJEŠTAJNOG SLEDEĆE GODINE (%)
1.	Tenkovi i oklopni transporteri (M-60A3, M-84 i M-113A2)	27,65	25,17 %
2.	Neborbena vozila	38,25	43,89 %
3.	Zrakoplovstvo	15,79	10,53 %
4.	Ostala sredstva	89,75	84,99 %

Tabela 42: Uporedni pregled operativnosti TMS-a

U poređenju sa predhodnom godinom iz gornje tabele je vidljivo da je došlo do neznatnog povećanja operativnosti vozila jer je izvršena nabavka određeni broj novih vozila. Posebno treba istaknuti nizak procenat operativnosti letjelica i oklopnih borbenih sredstava.

Nekoliko helikoptera već duže vrijeme čeka na ugovaranje usluge remonta. U 2019. godini nije ni pokrenuta procedura ugovaranja remonta helikoptera jer OS BiH nisu uspjeli usaglasiti tehnički zahtjev za remont helikoptera, tako da je za očekivati daljnji pad operativnosti letjelica.

GRAFIČKA KOMPARACIJA OPERATIVNOSTI TMS U 2018/2019. GODINI

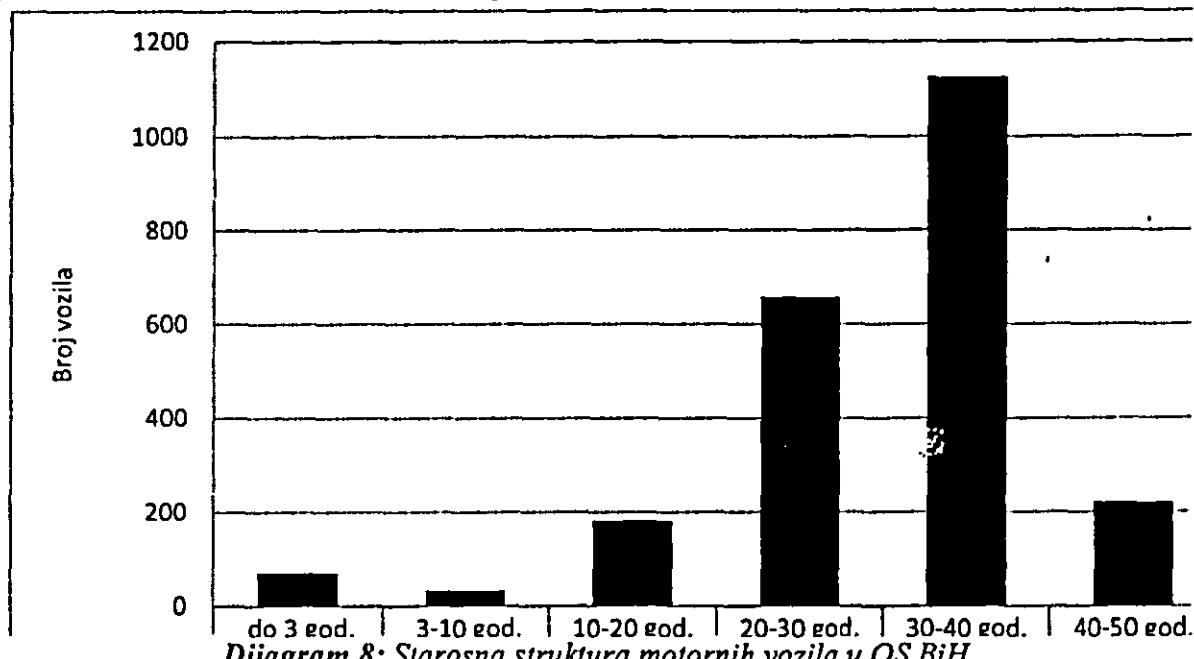
Dijagram 7: Uporedni pregled operativnosti TMS-a

Vremenski i eksploatacioni resursi većine TMS koja se nalaze na korištenju u MO i OS BiH su istekli, te je potrebno hitno izvršiti zanavljanje sa novim sredstvima. Ovaj problem je posebno izražen kod helikoptera i motornih vozila.

Zbog zastarjelosti motornih vozila poseban problem predstavlja ugovaranje usluga održavanja sa vanjskim dobavljačima. Primjera radi godina proizvodnja m/v DAF (koji su najmnogobrojniji) kreće se od 1979. do 1988. odine, što znači da je njihova starost od 31 do 40 godina. Mnogi r/d za navedena vozila se više ne proizvode ili ih je veoma teško obezbjediti. Slična situacija je i sa ostalim programima teretnih motornih vozila.

Takođe, zbog različitih vrsta motornih vozila, tipova, modela, godina proizvodnje i lokacija upotreba neophodno je ugovoriti usluge održavanja sa velikim brojem ovlaštenih servisa, a što je veoma teško ili nemoguće uskladiti sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Nabavkom novih vozila kroz višegodišnji projekat će se znatno poboljšati stepen operativnosti motornih vozila, a time i sposobnost OS BiH za izvršenje planiranih zadataka.

Dijagram 8: Starosna struktura motornih vozila u OS BiH

9.6 Građevinarstvo i infrastruktura

U toku 2019. godine su u potpunosti realizovana sredstva koja su prenesena na razgraničene rashode, uz maksimalno zalaganje svih zaposlenih

U toku 2019 godine 12 mjesec je potpisana ugovor za ispitivanje i održavanje vatrodojavnih sistema.

U toku 2019 godine izvršene su usluge ispitivanja i sanacije visoko naponskih vodova 10kV i transformatorskih stanica u skladu sa Zakonskim propisima na lokacijama MO i OS BiH .

U toku 2019 godine izvršene su usluge ispitivanja gromobranksih instalacija na 600 objekta OS BiH. U skladu sa pozitivnim zakonskim propisima ispitivanja se vrše svake godine na objektima za municiju i MES i svake 2 godine skladišta pogonskog goriva i radio relejna čvorista, a svake treće godine za ostale objekte.

U sklopu realizacije ugovora za održavanje video nadzora i elektronskog sistema sigurnosti u potpunosti zavrešene lokacije Aerodrom Dubrave, 3 Maj(privremeno osposobljena pravi se novi projekat), A001 MO BiH, ZŠ OS BiH Bistrik i Butmir2. Uveden video nadzor na lokaciju DOM OS BiH pod garancijom, urađen projekatna dokumentacija za lokaciju Butile i za skladišta Grabež, Kozlovac i Gabela te za lokaciju TROM Doboј.

U toku 2018-2019 godine izvršeno je prikupljanje podataka i napravljena evidencija kultura i klase zemljišta na perspektivnim lokacijama MO i OS BiH i izvršena procjena vrijednosti prema općinskim cijenama

U toku 2018-2019 godine izvršeno je ažuriranje evidencije objekta visokogradnje na perspektivnim lokacijama MO i OS BiH.

Svi planirani zadaci po planu nabavke za 2019. godinu nisu realizovani prvenstveno zbog kasnog sklapanja ugovora za redovno održavanje hitne interventice rađene preko Odluka o Hitnim intervencijama, dio sredstva iz investicionog održavanja će se prenjeti na razgraničene rashode. Realizovano preko 80 hitnih intervencija

Tabela koja slijedi sadrži uporedni prikaz utrošenih novčanih sredstava za tekuće i investicijsko održavanje objekata infrastrukture u zadnje tri godine:

VRSTA USLUGE	UTROŠAK FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA TEKUĆE I INVESTICIJSKO ODRŽAVANJE (KM)					
	Planirano	Realizirano	Planirano	Realizirano	Planirano	Realizirano
Komunalne usluge	4.240.000	5.240.000	4.328,000	4.800,000	4.589,288	5.410,000
Unajmljivanje imovine	115.000	115.000	116,975	116,975	98,560	13,000
Ukupno komunalne usluge	4.355.000	5.355.000	4,444,975	4,916,975	4,687,848	5,413,000
Usluge GZR	703.000	320.000	738,000	787,000	617,000	607,216
Usluge održavanja opreme	677.000	640.000	865,000	865000	675,254	564,732
Usluge projektiranja i ispitivanja	30.000	26.000	36,000	32,715	30,000	0
Kapitalni izdaci	1.873.000	1.605.000	1.811,060	1.464,000	149,834	149,834
Građevina	3.283.000	2.591.000	3.450,060	3.148,715	1,472,088	1,321,782
Infrastruktura	7.638.000	7.946.000	7.895,035	8.065,690	6,159,936	6,734,782

Tabela 43: Pregled utrošenih novčanih sredstava za tekuće i investicijsko održavanje

Napominjem da se prestrukturiranjem u 12 mjesecu odobravaju uvećana sredstva po pojedinim kontima. I naprijed navedenog može se zaključiti da je evidentno malo planiranih sredstava za održavanje objekata i infrastrukture, a realne potrebe su daleko veće i pored svih napora svake godine imamo sve veće i veće propadanje objekata i infrastrukture.

9.7 Saobraćaj i transport

U 2019. godini shodno programu kretanja CKK podređene jedinice su dale transportnu podršku aktivnostima jedinica OS BiH po ukupno 4491 (u 2018. godini bilo 4452) transportnih zahtjeva, od čega 2927 planskih (65 %) i 1564 vanrednih zahtjeva (35 %). Od ukupnog broja zahtjeva, otkazano ili odbijeno je 443 zahtjeva (10 %). Prevezeno je ukupno 88979 lica. Navedena transportna podrška posebno se odnosi na aktivnosti:

Transportna podrška kontrolnim bojevim gađanjima, vježbi „Dinamičan odgovor“ jedinica OS BiH u CBO Manjača, obilježavanju Dana OS BiH i pješadijskih pukova OS BiH, MS klase V

prema odobrenim zahtjevima i planovima, transportna podrška i transport neoperativnih vozila sa lokacija OS BiH na popravke u servise (transport neoperativnih m/v – 35, kontejnera – 4, transport teških i spec. tereta – 16...) i dr.

Koordinacija sa predstvincima Autoceste FBiH, MUP-a Federacije BiH i MUP-a Republike Srpske po pitanju kretanja motornih vozila i prevoza opasnih materija (MiMES), po dostavljenim najavama (ukupno obrađeno 457 najava). Ukupno je transportovano 2.337,0 tona od toga MS Klase V planiranih 1.929,9 tona i ostalih 637,4 tone. Zaprimljeno – obrađeno i odobreno 7.665 zahtjeva za kretanje NVO, gađanja/uništavanja u OS BiH, 6.770 prijava za odobrenje obuke i kretanje, 896 odobrenja za gađanje i uništavanje, 2960 zahtjeva za trajna izmještanja i dr.

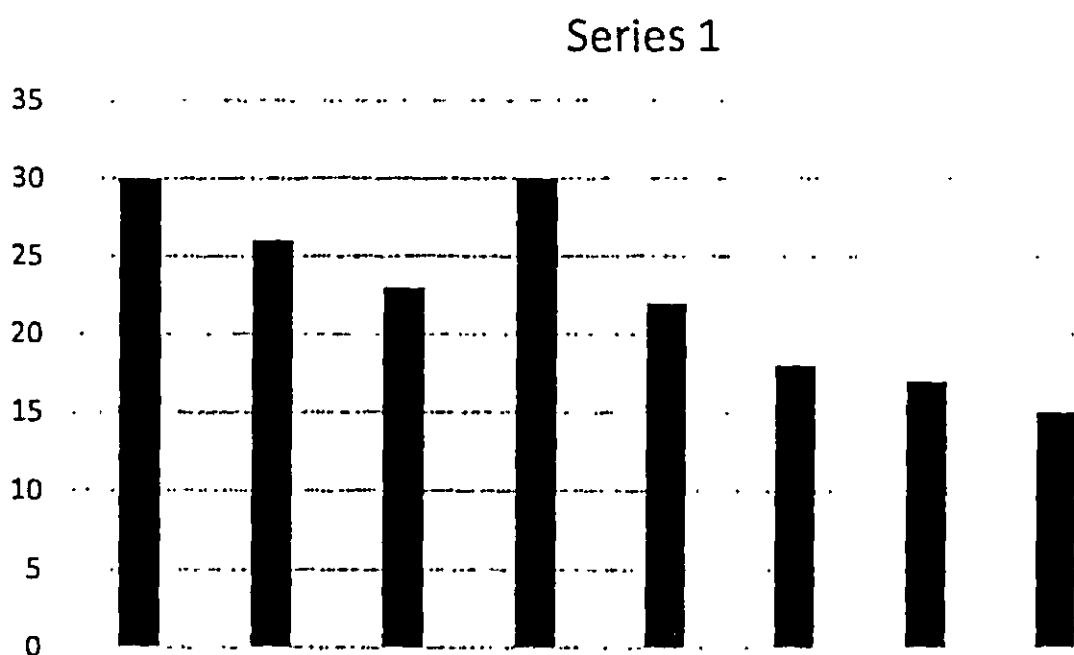
Podneseno je 520 zahtjeva od strane OS BiH prema institucijama BiH. Sumarno povećan je broj obrađenih zahtjeva za 1.000 u odnosu na prethodnu godinu.

U proteklog godini ukupan broj registrovanih m/v u bazi OS BiH iznosi 2199.

Tabela koja slijedi sadrži uporedne pokazatelje o broju saobraćajnih nezgoda u zadnjih osam godina.

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
30	26	23	30	22	18	17	15	21	

Tabela 44: Uporedni pregled saobraćajnih nezgoda

Dijagram 9: Uporedni prikaz saobraćajnih nezgoda

9.8 Nomenklatura, standardizacija i kontrola kvaliteta

Usvajanjem već urađenih i razvojem novih normativno-pravnih akata biće ureden sistem standardizacije, kodifikacije i kontrole kvaliteta, i time stvorene pretpostavke za dalji razvoj istog.

Sektor za nabavku i logistiku je u domeni nomenklature, standardizacije i kontrole kvaliteta u saradnji sa drugim organizacijskim jedinicama MO BiH i organizacijskim jedinicima ZŠ OS BiH i komandama OS BiH izradio je sljedeće sistemske dokumente:

- Uputstvo o dodjeli nacionalnih nomenklturnih brojeva materijalnim sredstvima u MO i OS BiH (odobreno i objavljeno),
- Pravilnik o kontroli kvaliteta logističkih usluga u MO i OS BiH (prijevod na lektorisanju),
- Politika standardizacije (faza Nacrta),
- Politika nomenklature (faza Nacrta),
- Pravilnik o standardizaciji u MO i OS BiH (faza Nacrta).

Takođe u protekloj godini ostvarena je značajna saradnja sa NSO (NATO ured za standardizaciju), NSPA (NATO agencija za podršku i nabavku), kao i sa zemljama članicama NATO i PfP u oblasti standardizacije, kodifikacije i kontrole kvaliteta.

Ostale realizovane aktivnosti:

- Ažuriranje Jedinstvene baze nomenklturnih brojeva (NSN i NNB)/Privremenog jedinstvenog imenika MS/Modula registara u MO i OS BiH (u saradnji sa ZŠ OS BiH),
- Razmjena kodifikacijskih podataka sa članicama NATO Codification System putem NMBS (NATO Mailbox System),
- Učešće u implementaciji partnerskog cilja PG 5300 „Upravljanje lancem snabdjevanja“.
- Učešće u izradi Politike razvoja Logističkog informacionog sistema logistike.

10. Finansije i budžet

U ovoj funkcionalnoj oblasti aktivnosti su se odvijale kroz pripremu smjernica, planova i programa, koji se odnose na finansiranje ukupnog sistema odbrane kroz sistem programiranja, budžetiranje i izvršenja budžeta, a težište je bilo usmjereno na programiranje i budžetiranje, materijalno finansijsko poslovanje i obračun plaća i naknada.

10.1. Realizacija budžeta

Aktivnosti Ministarstva odbrane i Oružanih snaga BiH u 2019.godini implementirane su u skladu sa realnim mogućnostima finansijske podrške istih iz razloga ne usvajanja Zakona o budžetu institucija BiH za 2019.godinu, pa je funkcionisanje MO i OS BiH egzistiralo po osnovu Odluka o privremenom finansiranju donešenih od strane Vijeća ministara BiH. U periodu privremenog finansiranja u ovoj godini, kada su raspoloživa sredstva na nivou tekućih rashoda iz prethodne godine, nije bilo moguće vršiti nabavke na kapitalnim izdacima, izuzev ranije odobrenih višegodišnjih projekata za koja takođe nedostaju potrebna sredstva. Ukupno odobrena sredstva koja su obuhvaćena Odlukama o privremenom finansiranju donešenih od strane Vijeća ministara BiH za potrebe MO i OS BiH za 2019.godinu iznose 279.250.000 KM, od čega se samo za plate i naknade odnosi 248.500.000 KM ili 88,9 % (191 000 000 plate i 57.500.000 naknade), a za sve ostale potrebe oko 30.750.000 KM ili 11,1 %. Ovakva situacija umnogome se odrazila i na realizaciju planiranih aktivnosti daljem unaprijedenju operativnih sposobnosti OS BiH i to prije svega u dijelu realizacije kapitalnih projekata neophodnih za

poboljšanje redovnog funkcionisanja, jer se isti nisu mogli realizovati u godini privremenog finansiranja.

Plan nabavki za 2019. godinu je bio usklađen sa Budžetskim zahtjevom za 2019. godinu koji je bio u većem iznosu i sa drugačijom strukturom troškova u odnosu na budžet iz 2018. godine. Sveukupna dešavanja po pitanju neusvajanja budžeta su znatno otežala planiranje obima, dinamike i realizaciju nabavki u tekućoj godini, obzirom da do pčesljednjeg kvartala nije bilo izvjesno sa kojim iznosom novčanih sredstava smo mogli raspolagati do kraja godine, praktično sve do usvajanja Odluke VM BiH o privremenom finansiranju za četvrti kvartal ove godine.

Budžet MO i OS BiH za 2019. godinu iznosi ukupno 288.887.000 KM. Međutim, evidentno je da ta sredstva još uvijek nedovoljna u pogledu razvoja operativnih sposobnosti OS BiH, jer će najveći dio tih sredstava apsorbovati izmjene koje su se desile na platama i naknadama (izmjene načina obračuna osnovnog ličnog odbitka po osnovu izmjene Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak Republike Srpske, donošenje Odluke VM BiH o povećanju toplog obroka, stalne promjene u dinamici zapošljavanja i dr.), tako da i dalje ostaje aktuelan problem finansiranja ostalih operativnih troškova koji konstantno rastu zbog zastarjelosti infrastrukture, sredstava i opreme, a za ulaganje u opremanje i infrastrukturu i dalje nema značajnijih pomaka. Obzirom da je trenutno budžetsko ograničenje izrazito restiktivno i da nema naznaka o eventualnom povećanju nivoa finansiranja kojim bi se osigurala dodatna sredstva za kapitalna ulaganja zasigurno se može očekivati da će i dalje biti poteškoća u implementaciji višegodišnjih kapitalnih projekata usvojenih ranijim Odlukama Vijeća ministara BiH. Sredstva za višegodišnje projekte osigurana su isključivo kroz ostatak sredstava iz budžeta MO BiH iz ranijeg perioda u postupcima prestrukturiranja i ušteda, dok od nadležnih institucija ista nisu osigurana iako su sve nadležne institucije podržale njihovu realizaciju. Također treba napomenuti i činjenicu da je opremanje OS BiH umnogome opterećeno i plaćanjem određenih dadžbina kako u tekućoj, tako i u narednoj godini, gdje se očekuju značajne matrijalne donacije za koje nisu osigurana potrebna finansijska sredstva za plaćanje PDV-a i špeditorskih usluga, a radi se o značajnim iznosima, što nas kontinuirano primorava na usklađivanje dinamike isporuke istih kako bi se osigurala nedostajuća sredstava za plaćanje navedenih obaveza. Procedura povrata sredstava po osnovu PDV-a se sprovodi od strane MO BiH i traje određeni period, ali ostali troškovi (špeditorske usluge i dr.) su nepovratni, što sveukupno utječe na implementaciju programa donacije, a u konačnici i na opremanje OS BiH.

Evidentan je još uvijek visok udio pomoći partnerskih zemalja ne samo u opremanju, nego i u školovanju i osposobljavanju vojnog i civilnog personala MO i OS BiH, što dobrim dijelom pomaže u dostizanju potrebnog nivoa operativnih sposobnosti u OS BiH.

MO i OS BiH još uvijek nisu dostigli nivo finansiranja koji pokriva „fiksne troškove“ njihovog redovnog funkcionisanja, koji osim plaća, naknada i režijskih i komunalnih troškova trebaju da obuhvataju kontinuiranu nabavku dovoljnih količina zaliha artikala ishrane, intendantske opreme, rezervnih dijelova, goriva i drugih potrebnih sredstava neophodnih za redovne i vanredne aktivnosti (uzimajući u obzir da je svake godine sve više vanrednih događaja uzrokovanih vremenskim nepogodama kao što su požari, poplave, snježne padavine i dr.), te redovno tekuće održavanje sredstava, opreme i infrastrukture i zanavljanje osnovne opreme u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima.

Obzirom da budžetski okvir za potrebe MO i OS BiH nije zadovoljavajući i trenutno se kreće se u nivou od oko cca. 0.96 BDP, primorani smo kontinuirano tražiti nedostajuća sredstva za opremanje OS BiH, odnosno realizaciju višegodišnjih kapitalnih projekata, a sve sa ciljem podizanja operativnih sposobnosti OS BiH i realizacije zadataka definisanih Zakonom o odbrani Bosne i Hercegovine, čime bi se osiguralo nesmetano funkcionisanje odbrambenog sistema Bosne i Hercegovine. Dosadašnje kretanje odobrenog budžeta nije pratilo dinamiku i nivo potreba razvoja i opremanja Oružanih snaga BiH i znatno je ispod nivoa finansiranja oružanih

snaga zemalja u okruženju. Iskustva su pokazala da se sa smanjenjem brojnog stanja Oružanih snaga, budžet odobrava u nižem iznosu, čime struktura troškova i dalje ostaje nepovoljna.

Otežavajuća okolnost je i ne riješeno pitanje neperspektivnih lokacija, te viškova naoružanja i vojne opreme, za koje se izdvajaju značajna finansijska sredstva, koja u budućnosti mogu biti preusmjerena za razvoj i opremanje Oružanih snaga BiH. Pored navedenog, u odnosu na raniji period, tendencije su da će doći i do povećanja trošenja resursa OS BiH u cilju pružanja pomoći civilnim strukturama vlasti u slučajevima elementarnih nepogoda, kao jedne od misija OS BiH, kao i operacija podrške miru.

Uzimajući u obzir sve navedene činjenice, zasigurno se može reći da će jedan od osnovnih ciljeva i zadatka institucija odbrane u narednom periodu biti unapređenje i poboljšanje trenutne finansijske situacije, kroz povećanje učešća budžeta Ministarstva odbrane BiH u BDP-u, a u cilju dostizanja potrebnih operativnih sposobnosti OS BiH i izgradnje efikasnog odbrambenog sistema. Uspješno planiranje svih aktivnosti u Oružanim snagama BiH, ali i djelotvornost u izvršavanju predviđenih misija i zadataka, direktno će zavisiti o snažnoj i sveobuhvatnoj podršci nadležnih institucija BiH. Ovakva podrška će osigurati sredstva za dostizanje potrebnih operativnih sposobnosti za ostvarivanje svih ciljeva i realizaciju svih planskih aktivnosti u oblasti odbrane, kao i svih drugih sadržaja koji su sastavni dio zadataka koji proizilaze iz misije Oružanih snaga BiH.

Realizacija budžeta za 2019. godinu po Odlukama o privremenom finansiranju na dan 20.12.2018. godine je iznosila 92,12 %. S obzirom na to da su u toku aktivnosti plaćanja, knjiženja i pripreme vremenskih razgraničenja, stepen realizacije budžeta će zasigurno biti veći sa završetkom svih knjiženja.

Po pitanju realizacije višegodišnjih projekata planiranih 7.480.000 KM za remont helikoptera nije utrošeno u 2019. godini, te će isto biti prenešeno u 2020. godinu, jer se radi o višegodišnjem kapitalnom projektu. Isto se odnosi na osiguranje i unaprjeđenje operativnosti m/v OS BiH u iznosu od 7.067.000 KM.

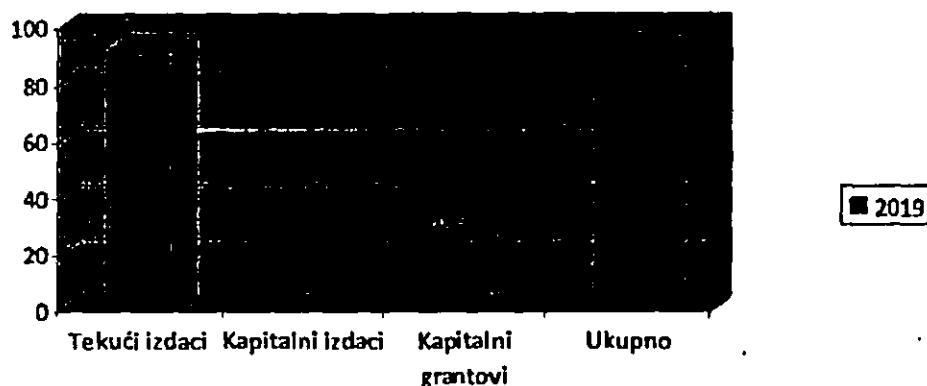
Struktura izvršenja budžeta za 2019. godinu prikazana je u tabeli koja slijedi:

1.1.	Bruto plaće i naknade	191.246.000	190.793.218	99,76	
1.2.	Naknade troškova uposlenih	57.582.000	57.581.913	100,00	
1.3.	Putni troškovi	3.167.000	3.164.985	99,94	
1.4.	Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	542.060	507.084	93,55	
1.5.	Izdaci za energiju i komunalne usluge	7.589.000	7.313.443	96,37	
1.6.	Nabavka materijala	8.912.400	8.523.443	95,64	
1.7.	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	4.593.600	4.533.053	98,68	
1.8.	Troškovi zakupa	53.000	40.073	75,61	
1.9.	Izdaci za tekuće održavanje	3.990.200	3.573.098	89,55	
1.10.	Izdaci osiguranja i bankarske usluge	606.000	569.444	93,97	

1.11.	Ugovorene i druge posebne usluge	3.074.400	2.661.779	86,58
2.1.	Nabavka opreme	881.540	841.512	95,46
2.2.	Nabavka stalnih sredstava	100.000	0	0,00
2.3.	Rekonstrukcija i invest. odr.	150.000	0	0,00

Tabela 45: Pregled izvršenja budžeta (po izvještaju sa trezora od 10.02.2020.godine)

Napominjemo da je ukupno odobreni budžet za 2019.godinu iznosio 288.887.000 KM, ali je zbog realizacije istog izdvojeno 5.000.000 KM na višegodišnji projekat nabavke m/v, 1.374.800 KM za nabavku helikoptera i 25.000 KM na projekat „perspektiva“.

Dijagram 10: Realizacije budžeta

Nivo finansiranja u 2019. godini nije bio zadovoljavajući što je negativno uticalo na realizaciju Plana nabavke i nezadovoljavajući stepen realizacije budžeta. Nivo financiranja još uvijek ne pruža osnov za izgradnju sistema koji će funkcionirati na bazi zaliha i njihovog zanavljanja.

Tokom 2019. godine, pet projekata je finansirano iz donatorskih sredstava Vlade SAD-a, prijateljskih zemalja, PSOTC (Peace Support Operations Training Center), Norveškog Instituta za Međunarodne odnose – NUPI i VI CISM FUTSAL CUP FOR PEACE - CISM.

Ukupna struktura doniranih sredstava (sa prenešenim stanjem iz 2018. godine) u 2019. godini na dan 20.12.2019. godine sadržana je u sljedećoj tabeli:

PROGRAM / RBT	POSTENI ZAVOD / INSTITUT	DONIRANA SREDSTVA	REALIZIRANO	PROCENT REALIZACIJE
1.	Donacije Vlade SAD-a	103	0	0,00
2.	Donacije prijateljskih zemalja	15.782	0	0,00
3.	PSOTC	1.283.782	73.279	5,7

4.	Obuka i edukacija specijaliziranog personala OS BiH	7.717	0	0,00
5.	VI CISM FUTSAL CUP FOR PEACE - CISM	5.167	0	0,00
UKUPNO				

Tabela 46: Pregled strukture doniranih sredstava

U okolnostima nedovoljnih sredstava, povećanje stepena realizacije budžeta moguće je ostvariti kroz izradu višegodišnjih projekata koji bi u dijelu velikih izdataka osnovnih nabavki roba i usluga olakšali sam proces nabavke u višegodišnjem periodu. Razlog neprovođenja višegodišnjih projekata nalazimo u finansijskom okviru koji je nestabilan i podliježe promjenama tokom samog procesa izrade i odobravanja budžetskog zahtjeva. Naše planove prilagođavamo najkritičnijim stawkama, te kontinuirano mijenjamo dinamiku potreba kako bismo izbalansirali osnovno funkcionisanje i pokrivanje dijela preuzetih obaveza.

11. Etika i profesionalizam

Tokom 2019. godine etika i profesionalizam su razvijani u sklopu redovnih aktivnosti Generalnog inspektorata MO BiH kroz funkcionalne oblasti djelovanja a to su: istrage, preliminarne istrage, pružanje pomoći i obuka. U funkciji pružanja pomoći Generalni inspektorat MO BiH djelovao je u 220 slučajeva, a vodene su i 164 preliminarne istrage. Primljeno je i riješavano ukupno 384 slučaja različitih kategorija.

Jedna od značajnijih funkcionalnih aktivnosti inspektora je i obuka. U toku 2019. godine obuka je izvođena po Programu obuke iz etike, profesionalizma, izgradnje integriteta, borbe protiv korupcije i sistema inspektora u MO i OS BiH. Izvedena su dva kursa za inspektore koji su bili organizovani za lica koju su pripremana za postavljenja na dužnosti inspektora u Generalnom inspektoratu MO BiH i komandama i jedinicama OS BiH.

Na osnovu Uputstva za rad Generalnog inspektorata MO BiH i inspektora u Oružanim snagama BiH, Član 37. (Posjete u funkciji pomoći), planirana je aktivnost posjete komandama i jedinicama OS BiH. Aktivnost je planirana u cilju sagledavanja funkcionisanja sistema inspektora i pomoći subjektima komandovanja i kontrole u identifikaciji ili sprečavanju problema vezanih za sistemska pitanja. Tokom posjeta komandama i jedinicama OS BiH generalni inspektor je sa svojim saradnicima razgovarao na odvojenim sastancima sa različitim kategorijama PVL, oficirima, podoficirima i vojnicima. Sve kategorije PVL su imale mogućnost razgovarati sa generalnim inspektorm o pitanjima koje se odnose na aktivnosti iz nadležnosti Generalnog inspektorata, sistema inspektora, etici i profesionalizmu, te drugim pitanjima za koja smatraju da su sistemski ili dugi problem od značaja za ukupni život i rad u jedinicama.

Ostvarena i je i odgovarajuća saradnja sa parlamentarnim vojnim povjerenikom i vojno-tehničkim savjetodavnim timom NATO štaba u Sarajevu. Saradnja sa Parlamentarnim vojnim povjerenikom se ogledala u sljedećem:

- Redovan kontakt Generalnog inspektora MO BiH i parlamentarnog vojnog povjerenika BiH,
- Stalni kontakti mreže inspektora i osoba iz Kancelarije parlamentarnog vojnog povjerenika BiH,
- Zajednički rad na predmetima,

- Zajedničko učešće na Konferenciji parlamentarnog vojnog povjerenika,
- Zajedničko učešće na Konferenciji GI MO BiH.

GI MO BiH je pružio značajnu podršku u pripremi i realizaciji svjetskog kongresa vojnih ombudsmena koja je organizovana u BiH.

Saradnja sa vojno-tehničkim savjetodavnim timom NATO štaba u Sarajevu se ogledala u sljedećem:

- Periodični sastanci GI MO BiH sa osobljem iz savjetodavnog tima NATO štaba u Sarajevu,
- Sastanci generalnog inspektora MO BiH sa komandantom NATO štaba u Sarajevu,
- Učešće na realizaciji 13. Konferencije GI MO BiH i inspektora u komandama i jedinicama OS BiH,
- Izvještavanje o predmetima u skladu sa Uputstvom stranama.
- Podrška u prevodenju propisa na engleski jezik radi razmjene iskuštava sa partnerskim zemljama.

Generalni inspektorat MO BiH je aktivno saradivao sa NATO timom za izgradnju integriteta. U prvom kvartalu 2019. godine NATO tim za igradnju integriteta je posjetio MO BiH i tokom posjete su predstavljeni rezultati MO BiH u provođenju preporuka iz oblasti integriteta.

Politika izgradnje integriteta, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije je realizovana kroz redovne sastanke tijela uspostavljenih ovim dokumentom. Ekspertska grupa i Odbor za integritet i borbu protiv korupcije.

U 2019. godini održana su tri sastanka ekspertne radne grupe Ministarstva odbrane BiH za provođenje Politike izgradnje integriteta, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije u MO BiH i OS BiH.

12. Administrativni i pravni poslovi

Težište aktivnosti u ovoj oblasti, tokom 2019. godine, bilo je usmjereno na:

- Pripremu izjašnjenja u radno pravnim, upravno-pravnim i drugim sporovima;
- Opće i zajedničke poslove podrške institucijama odbrane;
- Učešće u realizaciji protokolarnih aktivnosti,
- Implementaciju Sistema elektronske podrške poslovnim procesima u MO BiH – modul e pisarnica.

Podaci o ukupnom broju predmeta, uzetih u rad, koji se odnose na sporove u kojima je tuženo MO BiH, u toku 2019. godine, sadržan je u tabeli koja slijedi:

1.	Radno-pravni sporovi:	121
2.	Saobraćajne nezgode:	0
3.	Dostavljanje dokumentacije po predmetima koje vode pravosudni organi u BiH u vezi ratnih zločina	136
UKUPNO		327

Tabela 47: Pregled sudskih sporova

13. Odnosi s javnošću

Ministarstvo odbrane je, tokom 2019. godine, nastavilo provoditi aktivnosti medijske prezentacije MO i OS BiH. Aktivnosti su prikazane na tabelarnim pregledima koji slijede:

AKTIVNOST	DETALJNO
1. Pres konferencije	11
2. Pozivi medijima	56
3. Saopćenja	183
4. TV emisije „Naša snaga“	27
5. Objavljeni video zapisi i druge vijesti	39
6. Zaprimljeni građanski zahtjevi	25
7. Zaprimljeni medijski zahtjevi	168
8. Odgovori na medijske zahtjeve	164

Tabela 48: Pregled aktivnosti odnosa s medijima.

AKTIVNOST	DETALJNO
1. Web stranica MO i OS BiH	<ul style="list-style-type: none"> - 3 616 lektoriranja i objavljivanje jedinstvenih objava, - 32 552 članova na facebook stranici, - 320 000 posjeta web stranici MO BiH, - više od 700 objava na facebook stranici - 3 000 foto zapisa, - 280 dogadaja.

Tabela 49: Pregled aktivnosti interne komunikacije

U okviru obilježavanja Dana OS BiH , u šest najtiražnijih dnevnih novina, objavljeno je 25 afirmativni članak o MO i OS BiH, sa 138 objava na internet portalima. Tokom 2019. godine, emitirano je 39 TV priloga i četiri intervjua pripadnika MO i OS BiH, koje je prenijelo više desetaka medija u BiH. Na javnim servisima u BiH, emitiran je tri puta TV spot povodom Dana OSBiH, objavljena je čestitka u tri štampana medija. Realizovano je snimanje Svečane Akademije od strane BHT1, a snimak programa Svečane Akademije naknadno je emitovan na BHT1 01.12.2019. godine u 19:45 časova, a Pres konferenciju uživo je prenosio N1 u periodu od 11:00 do 11.45 časova dana 28.11.2019. godine.

14. Vjerske potrebe

Svi pripadnici MO i OS BiH su podržani i ravnopravno tretirani u svojim vjerskim opredjeljenjima. Posebni dani u vjerskim kalendarima su vjerski obilježeni u MO i jedinicama OS BiH. Tokom 2019. godine, u MO i OS BiH, pored vjerskih aktivnosti obilježavanja posebnih dana u vjerskim kalendarima, organizirano je institucionalno obilježavanje - za dva bajrama, Uskrs, Vaskrs, te dva božića, čime su ovi vjerski događaji postali događaji približavanja vjernika i boljeg međusobnog razumijevanja pripadnika MO i OS BiH različitih vjera.

Organizirano je više hodočašća za vjernike pripadnike MO i OS BiH, saglasno vjerskim obavezama, običajima i vjerskoj tradiciji u BiH.

III ZAKLJUČCI I OCJENE

Funkcioniranje odbrambenog sistema BiH i rad u MO BiH, tokom 2019. godine, bili su opterećeni otežavajućim okolnostima koje su onemogućile da se postigne najviši stepen realizacije programskih aktivnosti.

Aktivnosti Ministarstva odbrane i Oružanih snaga BiH u 2019. godini implementirane su u skladu sa realnim mogućnostima finansijske podrške istih iz razloga kasnog usvajanja Zakona o budžetu institucija BiH za 2019. godinu, pa je funkcionisanje MO i OS BiH egzistiralo po osnovu Odluka o privremenom finansiranju donešenih od strane Vijeća ministara BiH. U periodu privremenog finansiranja u ovoj godini, kada su raspoloživa sredstva na nivou tekućih rashoda iz prethodne godine, nije bilo moguće vršiti nabavke na kapitalnim izdacima, izuzev ranije odobrenih višegodišnjih projekata za koja takođe nedostaju potrebna sredstva. Nedostatna budžetska sredstva su onemogućila razvoj infrastrukture i opremanje, te značajnija poboljšanja logističke funkcije održavanja. Zbog ovih okolnosti, tehničko stanje i starosna struktura postojećih materijalno tehničkih sredstava nije na zadovoljavajućem nivou, a nisu postojale ni prepostavke za izradu i realizaciju značajnih projekata koji bi pokrenuli proces modernizacije OS BiH.

I pored prezentiranih otežavajućih okolnosti, dostignut je visok stepen realizacije programskih aktivnosti. Na osnovu pokazatelja od kojih je sadržan ovaj izvještaj, zaključci i ocjene o radu MO BiH, tokom 2019. godine, predstavljeni su kroz tematske cjeline:

1. Poboljšanje funkcioniranja odbrambenog sistema

Nastavkom aktivnosti na definiranju i završetku strateških dokumenata poboljšane su već stvorene kvalitetne osnove za potpunije i kvalitetnije uređenje odbrambenog sistema BiH.

Organizirani pristup planiranju i realizaciji planova doveo je do daljnog napretka u funkcioniranju MO i OS BiH. Pored navedenog, MO BiH je uspješno koordiniralo planirane aktivnosti saradnje sa drugim institucijama, te jačalo regionalnu i bilateralnu saradnju.

2. Konceptualni dokumenti

Finansijska sredstva predviđena u Budžetu ne obezbjeđuje implementaciju Plana razvoja i modernizacije OS BiH koji je Predsjedništvo BiH usvojilo kroz Odluku o usvajanju dokumenta „Pregled odbrane“ i „Plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga Bosne i Hercegovine“ broj: 01-50-1-4629-30/16 od 24.11.2016. godine i budžetski okvir ni u jednom dijelu ne daje prepostavku kreiranja razvojnog budžeta. Navedeni Plan razvoja i modernizacije OS BiH sadrži 16 projekata za koje nisu obezbjeđena finansijska sredstva. Dio sredstva za višegodišnje projekte su osigurana jedino kroz ostatak sredstava iz budžeta MO BiH (prestrukturiranje i uštede), dok od nadležnih institucija ista nisu namjenski osigurana, iako su sve institucije podržale njihovu realizaciju.

Realizacija plana implementacije ovih dokumenata doprinijet će jačanju sistemske, organizacijske, strukturalne i materijalne osnove odbrambenog sistema.

3. Međunarodne aktivnosti

Tokom 2019. godine, MO BiH je nastavilo sa ispunjavanjem obaveza koje proizilaze iz članstva u PfP i korištenja svih instrumenata partnerske saradnje sa NATO-om. To je od izuzetnog značaja za BiH i predstavlja pokazatelj učinjenih napora BiH na usvajanju i primjeni određenih zahtijevanih standarda od NATO-a.

Pored navedenog, nastavlja se snažan razvoj međunarodne, regionalne i bilateralne vojne saradnje. Tokom 2019. godine, nastavljeno je učešće OS BiH u mirovnim operacijama. Učešće u takvim aktivnostima predstavlja konkretan doprinos svjetskom miru i test sposobnosti OS BiH, te najbolji način međunarodne afirmacije naših odbrambenih sposobnosti.

4. Pokretna i nepokretna imovina

Nastavljene su aktivnosti rješavanja viškova pokretne vojne i ostale imovine i neperspektivnih lokacija. Ukupna količina nesigurne municije je smanjena za 1592,43 tone. Ova aktivnost će iziskivati obiman angažman resursa tokom 2020. godine.

Ministarstvo odbrane BiH očekuje da nadležni nivoi vlasti preduzmu mjere za preuzimanje neperspektivnih lokacija, jer se troše resursi na neplanirane aktivnosti osiguranja navedene imovine.

5. Redovne aktivnosti

U okviru redovnih aktivnosti, težište je usmjereni na razvoj civilno vojnih odnosa i vojne pomoći civilnim organima u BiH, obuci, operativnim i funkcionalnim zadacima.

U funkcionalnoj oblasti civilno vojne saradnje zadržan je progresivan trend, što izuzetno doprinosi daljnjoj afirmaciji OS BiH, posebno imajući u vidu otežane okolnosti zbog budžetskog ograničenja.

Ministarstvo odbrane BiH će i dalje davati svoj maksimalni doprinos u rješavanju svih aktivnosti koje nisu završene u izvještajnom periodu.

IV TEŽIŠNI ZADACI ZA 2020. GODINU

Imajući u vidu ostvarene rezultate i konstatirane probleme u radu i ranije definirane obaveze MO BiH, za 2020. godinu planirani su sljedeći težišni zadaci:

1. Implementacija obaveza Ministarstva odbrane koje proizilaze iz dokumenata „Program reformi Bosne i Hercegovine“.
2. Poboljšanje funkcioniranja odbrambenog sistema kroz:
 - Uspostavljenje efikasnijeg, funkcionalnijeg i operativnijeg sistema, naročito u logističkim aspektima;
 - Nastavak izgradnje sistema kroz detaljnu razradu strateških, doktrinarnih i planskih dokumenata;
 - Nastavak personalnog podmlađivanja i unaprjeđenja upravljanja personalnim resursima, te dodatno osposobljavanje personala kroz dodatnu obuku i usavršavanje;
 - Transparentnost i odgovornost u radu.
3. Realizacija odbrambenih aktivnosti:
 - Planiranje i izvođenje obuke Oružanih snaga Bosne i Hercegovine;
 - Nastavak razvoja civilno vojne saradnje;

- Profesionalni razvoj i stručno-specijalističko usavršavanje pripadnika institucija odbrane Bosne i Hercegovine.
4. Učešće OS BiH u mirovnim misijama, kao i učešće oficira OS BiH u radu štabova multinacionalnih jedinica i struktura, te međunarodnih institucija kolektivne odbrane.
 5. Vojnoobavještajna podrška misijama OS BiH.
 6. Vršenje sigurnosnih provjera i izdavanje sigurnosnih dozvola za pripadnike institucija odbrane BiH.
 7. Rješavanje pitanja raspolaganja pokretnom i nepokretnom imovinom.
 8. Rješavanje viškova naoružanja i municije OS BiH.
 9. Pružanje vojne pomoći civilnim organima, te nastavak razvoja operativnih sposobnosti OS BiH za pružanje vojne pomoći civilnim organima u reagiranju na prirodne i druge katastrofe i nesreće.
 10. Daljnje jačanje međunarodne saradnje (bilateralne, regionalne, saradnje sa odbrambenim i sigurnosnim međunarodnim organizacijama, itd.).
 11. Nastavak protivminskih akcija deminerskih jedinica OS BiH i akcije uništavanja neeksplodiranih ubojnih sredstava.
 12. Obilježavanje Dana OS BiH.
 13. Ispunjavanje međunarodnih obaveza BiH u oblasti odbrane i provođenje aktivnosti u okviru članstva NATO/PfP.
 14. Vojnoobavještajna i sigurnosna saradnja sa komplementarnim institucijama u BiH.
 15. Razvoj i implementacija sistema prijema starješina u OS BiH.
 16. Nastavak aktivnosti na projektu selekcije i obuke mladih vojnika, podoficira i oficira u Bosni i Hercegovini.
 17. Aktivnosti na rodnoj jednakosti i implementaciji Akcijskog plana BiH za implementaciju UNSCR 1325 za Bosnu i Hercegovinu.
 18. Uspostavljanje informacijske podrške za upravljanje resursima (personal, logistika, finansije).
 19. Učešće u interresornim radnim grupama Vijeća ministara BiH u raznim oblastima, a posebno u procedurama izrade prijedloga zakonskih rješenja.
 20. Izrada prijedloga zakona, izmjene i dopune postojećih zakona i harmonizacija postojeće zakonske regulative.
 21. Izrada podzakonskih normativnih i drugih dokumenata u odbrambenom sistemu.
 22. Jačanje svih aspekata medijske afirmacije odbrambenog sistema.

Prilog: Popis tabela i dijagrama

Broj:06-03-6-633-1/20
Sarajevo, 11.02.2020. godine

POPIS TABELA I DIJAGRAMA:

a) Tabele

1. *Pregled realizacije programskih aktivnosti*
2. *Pregled aktivnosti civilno-vojne saradnje*
3. *Pregled angažiranja resursa OS BiH u slučaju prirodnih i drugih katastrofa i nesreća*
4. *Pregled ostvarenih troškova*
5. *Realizacija plana deminiranja*
6. *Angažirani resursi u operacijama deminiranja*
7. *Uporedni pregled realizacije deminiranja*
8. *Pregled realiziranih inžinjerijskih aktivnosti*
9. *Pregled učešća na međunarodnim vojnim vježbama*
10. *Učešće pripadnika OS BiH u mirovnim misijama*
11. *Uporedni pregled realiziranih planova bilateralne saradnje*
12. *Pregled realizacije aktivnosti u Centru za sigurnosnu saradnju (RACVIAC)*
13. *Pregled obaveza po pitanju verifikacije, inspekcije i razmijene informacija*
14. *Pregled razmijenjenih informacija*
15. *Pregled izrade obavještajno analitičkih produkata*
16. *Pregled izvršenih sigurnosnih provjera i izdatih rješenja*
17. *Pregled vanrednih događaja*
18. *Pregled popune*
19. *Pregled prijema u državnu službu*
20. *Pregled načina prijema u vojnu službu u početnom činu vojnika*
21. *Pregled načina prijema u vojnu službu u početnom činu podošiće*
22. *Pregled načina prijema u vojnu službu u početnom činu oficira*
23. *Pregled prestanka državne službe*
24. *Pregled prestanka vojne službe u OS BiH*
25. *Pregled realizacije programa „Perspektiva“ 2016-2020*
26. *Pregled realizacije aktivnosti u sklopu projekta „Preventiva“*
27. *Pregled obuke*
28. *Uporedni pregled obuke*
29. *Pregled aktivnosti obuke (vrsta obuke)*
30. *Pregled realizacije u oblasti školovanja, obuke i usavršavanja (programi)*
31. *Uporedni pregled školovanja, obuke i usavršavanja (programi)*

32. Utrošak finansijskih sredstava za realizaciju vježbe „Dinamičan odgovor“
33. Zajednička obuka sa EUFOR-om
34. Pregled zajedničkih vježbi OS BiH i civilnih organa
35. Pregled realizacije predaje pokretne vojne imovine
36. Pregled statusa perspektivnih lokacija
37. Uporedni pregled dinamike uništenja MiMES-a
38. Pregled strane vojne pomoći
39. Realizacija Plana nabavke
40. Struktura provedenih postupaka nabavke
41. Pregled utroška budžetskih sredstava za usluge održavanja
42. Uporedni pregled operativnosti TMS-a
43. Pregled utrošenih novčanih sredstava za tekuće i investicijsko održavanje
44. Uporedni pregled saobraćajnih nezgoda
45. Pregled izvršenja budžeta
46. Pregled strukture doniranih sredstava
47. Pregled sudskih sporova
48. Pregled aktivnosti odnosa s medijima
49. Pregled aktivnosti interne komunikacije

b) Dijagrami

1. Realizacija programskih aktivnosti
2. Uporedni prikaz realizacije programa rada
3. Pregled korisnika pomoći
4. Uporedni prikaz realizacije deminiranja
5. Uporedni pregled realiziranih planova bilateralne saradnje
6. Uporedba otpuštenog personala po odabranim kategorijama
7. Uporedni pregled operativnosti TMS-a
8. Starosna struktura motornih vozila u OS BiH
9. Uporedni prikaz saobraćajnih nezgoda
10. Realizacije budžeta